

ISSN 0866 - 806X | www.vietnampictorial.com

Số 783 | THÁNG 3/2024

BẢO ẢNH

VIỆT NAM

Những “báu vật” ở
Cánh cung Bắc Sơn

TỔNG BIÊN TẬP
Nguyễn Thắng

THIẾT KẾ
**Trang Nhung
Đặng Tiến**

Xuất bản

Tiếng Anh, Tiếng Trung,
Tiếng Lào và Tiếng Tây Ban Nha

Bản Online

Tiếng Việt, Tiếng Anh,
Tiếng Trung, Tiếng Pháp,
Tiếng Nga, Tiếng Tây Ban Nha,
Tiếng Nhật Bản, Tiếng Hàn Quốc,
Tiếng Lào, Tiếng Khmer

Giấy phép xuất bản số 137/GP-BTTTT
do Bộ TT&TT cấp ngày 17/3/2022.
In tại HTC .,JSC

TÒA SOẠN

79 Lý Thường Kiệt
Quận Hoàn Kiếm - Hà Nội
Điện thoại:
(84.24) 39 332300 - 39 332301
Fax: (84.24) 39 332291
Email: vietnamvnp@gmail.com

VPĐD TP ĐÀ NẴNG

28 Lê Thánh Tôn,
Quận Hải Châu - TP Đà Nẵng

VPĐD TP HỒ CHÍ MINH

116-118 Nguyễn Thị Minh Khai
Q.3 - TPHCM
Điện thoại: (84.28) 39 303605
Fax: (84.28) 39 305679

MỤC LỤC

Số 783 | THÁNG 3/2024

CHUYỆN ẢNH
Năm Du lịch quốc gia
- Điện Biên 2024

04

PHÓNG SỰ CHUYÊN ĐỀ
Những “báu vật” ở
Cánh cung Bắc Sơn

06

CHÂN DUNG
Chuyện người vẽ mặt nạ ở
phố cổ Hội An

16

KHÁM PHÁ VIỆT NAM
Bộ sưu tập vũ khí thời Lê

28

Ảnh
Bìa

Mây lượn trên mùa vàng ở Thung lũng Bắc Sơn
(Lạng Sơn). ẢNH: NGUYỄN ANH TUẤN

Tiêu điểm

Khu vực ASEAN tiếp tục là điểm đến thu hút FDI

Trong bối cảnh thương mại toàn cầu có nhiều gam màu xám do xung đột địa chính trị và nhiều thách thức khác, khu vực Đông Nam Á vẫn tiếp tục là điểm đến đầy hứa hẹn cho các nhà đầu tư nước ngoài.

◀ Trang 24

DU LỊCH

Chinh phục đỉnh Tà Xùa

32

THƯƠNG HIỆU VIỆT

Dấu ấn cà phê Simexco Daklak

44

VĂN HÓA

Vùng đất võ Tây Sơn Thượng đạo

48

LỐI SỐNG

Trang phục dân tộc Cống

54

Năm Du lịch quốc gia - Điện Biên 2024

Năm Du lịch quốc gia - Điện Biên 2024 là sự kiện văn hóa - kinh tế - xã hội tiêu biểu, có quy mô quốc gia và tầm quốc tế, gắn với kỷ niệm 70 năm Chiến thắng Điện Biên Phủ (07/5/1954 - 07/5/2024).

Việc tổ chức Năm Du lịch quốc gia - Điện Biên 2024 nhằm giới thiệu, quảng bá các nét đẹp về giá trị lịch sử, văn hóa vật thể, phi vật thể, tài nguyên và sản phẩm du lịch đặc sắc của tỉnh Điện Biên. Tỉnh Điện Biên phấn đấu năm 2024 đón 1,3 triệu lượt khách du lịch; tổng doanh thu từ hoạt động du lịch đạt 2.200 tỷ đồng; góp phần tạo động lực phát triển kinh tế-xã hội tỉnh Điện Biên trong những năm tiếp theo ●

Một buổi tham quan thực tế tại Di tích Đồi A1
(phường Mường Thanh - thành phố Điện Biên Phủ)
của các em học sinh trường Mầm non Nam Thanh,
TP Điện Biên Phủ. **ẢNH: TTXVN**

Những “báu vật” ở Cánh cung Bắc Sơn

Bài: THÔNG THIÊN Ảnh: NGUYỄN THẮNG, CÔNG ĐẠT, THÔNG THIÊN, TẮT SƠN, TRƯƠNG TUẤN ANH, TTXVN VÀ TƯ LIỆU

Giá trị đặc sắc về khảo cổ, lịch sử, văn hóa, địa mạo - địa chất ở Cánh cung Bắc Sơn không chỉ được giới khoa học ví là “báu vật” mà còn là “chìa khóa” để tỉnh Lạng Sơn phát triển du lịch xung quanh Công viên địa chất toàn cầu trong tương lai.

Bình minh trên thung lũng Bắc Sơn. ẢNH: TRƯƠNG TUẤN ANH (KKV 06)

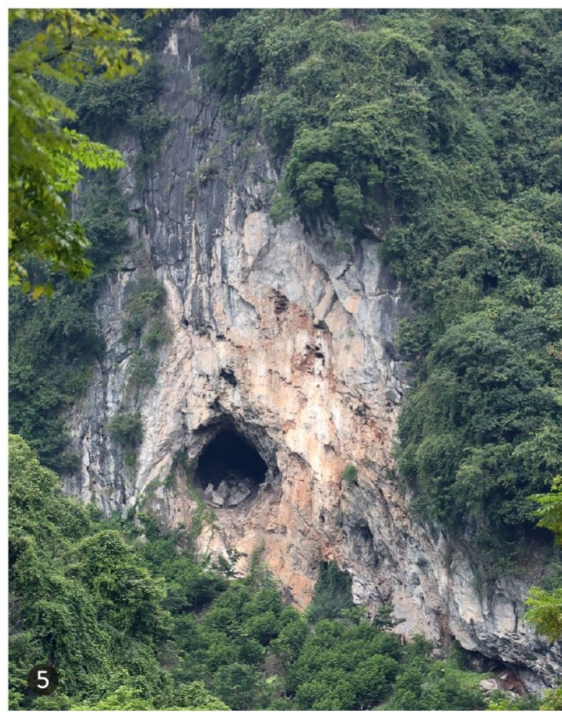
Chi Lăng - Bảo tàng lịch sử ngoài trời lớn nhất thế giới

Công viên địa chất Lạng Sơn nằm trong Cánh cung Bắc Sơn được thành lập ngày 13/12/2021 theo Quyết định số 2424/QĐ-UBND tỉnh Lạng Sơn. Đến cuối tháng 11/2022, Viện Khảo cổ học (Viện Hàn lâm Khoa học Xã hội Việt Nam) phối hợp Bảo tàng tỉnh Lạng Sơn khai quật tại Hang Dơi (thôn Kha Hạ, xã Vũ Lễ, huyện Bắc Sơn) thông báo tin vui không thể vui hơn. Đó là, trong quá trình khảo cổ đã thu được một di cốt trẻ em mai táng ở tư thế nằm co bó gối. Di cốt này thuộc nền văn hóa Bắc Sơn.

“Ngày trong đêm phát hiện ra mộ táng trẻ em, một ông thầy mo trong vùng rừng rậm cầm tay tôi rồi chỉ lên đại ngàn nói rằng, việc phát lộ di vật đặc biệt này là điềm lành đối với dân bản”, TS Phạm Thanh Sơn - Viện khảo cổ học kể lại. Tiến sỹ Phạm Thanh Sơn cho biết thêm, trong quá trình khai quật ở Hang Dơi đã thu thập được trên 600 hiện vật mang dấu ấn đặc trưng của văn hóa Bắc Sơn như: công cụ đá, rìu mài lưỡi, cuốc, gôm, đồ sành, sứ, dấu vết các mộ táng... Qua nghiên cứu hiện vật, xác định hang Dơi thuộc văn hoá Bắc Sơn (thời kỳ đá mới) có niên đại 10.000 năm đến 7.000. “Điều này càng trở nên quan trọng trong bối cảnh Lạng Sơn tiến hành xây dựng hồ sơ Công viên địa chất toàn cầu”, TS Phạm Thanh Sơn khẳng định.

Cuối năm 2022, tỉnh Lạng Sơn đã mời các chuyên gia đến từ Ủy ban Quốc gia UNESCO Việt Nam, Mạng lưới Công viên địa chất Việt Nam để thống nhất phạm vi Công viên địa chất Lạng Sơn dự kiến gồm các huyện: Hữu Lũng, Bắc Sơn, Bình Gia, Văn Quan và Chi Lăng, có diện tích trên 3.840km², dân số trên 380.000 người (khoảng 46,3% diện tích và 48,1% dân số toàn tỉnh), xây dựng hồ sơ với tên gọi “Dãy núi đá vôi và thung lũng Bắc Sơn”. Như vậy, tỉnh Lạng Sơn đã tiến hành phạm vi xây dựng hồ sơ nằm trên Cánh cung núi đá vôi Bắc Sơn. Đây là một khối núi đá vôi cổ, dài 60km, rộng 50km, cao trung bình 400-1200m ôm trọn 5 huyện của miền biên viễn xứ Lạng. “Kết quả khảo sát sơ bộ bước đầu cho thấy 5 huyện của Lạng Sơn là địa bàn có địa chất khá khác biệt so với các vùng khác ở Việt Nam”, PGS.TS. Trần Tân Văn, nguyên Viện trưởng Viện Địa chất - Khoáng sản, thuộc Bộ Tài nguyên và Môi trường nhận định.

Ngược thời gian, vào năm 1980, sau khi tham dự Hội thảo kỉ niệm 600 năm ngày sinh Nguyễn Trãi, vị anh hùng dân tộc của Đại Việt, sử gia người Pháp, TS Charler Faudier đã đến tham quan tại Chi Lăng, ông vô cùng ngạc nhiên, thốt lên: “Đó là một bảo tàng lịch sử ngoài trời lớn nhất thế giới”.

CHÚ THÍCH ẢNH

1 - Dãy núi Chi Lăng thuộc huyện Chi Lăng.
ẢNH: TƯ LIỆU UBND HUYỆN CHI LĂNG

2 - Thác Khe Dầu - một sự kiến tạo địa chất độc đáo nằm trên địa bàn xã Hữu Liên, huyện Hữu Lũng. **ẢNH: CÔNG ĐẠT/ BẢO ẢNH VIỆT NAM**

3 - Hiện vật thu được sau khai quật di chỉ khảo cổ hang Ngườm Sâu, xã Gia Lộc, huyện Chi Lăng, tỉnh Lạng Sơn. **ẢNH: TTXVN**

4 - Bảo tàng tỉnh Lạng Sơn phối hợp với Viện Khảo cổ học (Viện Hàn lâm Khoa học xã hội Việt Nam) tổ chức khai quật di chỉ khảo cổ hang Ngườm Sâu, xã Gia Lộc, huyện Chi Lăng. **ẢNH: TTXVN**

5 - Di chỉ khảo cổ hang Đồng Hang thuộc xã Yên Thịnh (Hữu Lũng). Tại đây, các nhà khảo cổ thu được hơn 20 công cụ đá và xương. Trong đó có một chiếc rìu mài lưỡi kiểu "rìu Bắc Sơn", có niên đại khoảng 8000 nghìn năm. **ẢNH: CÔNG ĐẠT/ BẢO ẢNH VIỆT NAM**

Núi Phia Pò cao 1.541m so với mực nước biển được coi là đỉnh "Everest" xứ Lạng, đường leo lên khá dốc, địa hình là với những hố sụt thành ốc đảo nhỏ với cây cối và khe nước nằm ngay trên đỉnh đồi, núi, xen lẫn là những vạt rừng đồ quỳn. **ÀNH: TỰ LIỆU TRUNG TÂM XÚC TIẾN DU LỊCH TỈNH LẠNG SƠN**

Dãy núi Chi Lăng nằm trên cánh Cung đá vôi Bắc Sơn. Hơn 10 thế kỷ, tại khu vực có diện tích khoảng 20 cây số vuông này, đã diễn ra hàng trăm trận ác chiến với tầng tầng lịch sử, lớp lớp chiến công của cha ông: 2 lần chống Tống (năm 981 và 1077), 2 lần kháng chiến chống quân Nguyên (năm 1285 và 1287), chống quân Minh (1427), đến cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp, đế quốc Mỹ.

Chi Lăng là nơi thể hiện tài thao lược, nghệ thuật quân sự của cha ông trong lịch sử, với tư duy chiến thuật tận dụng tối đa địa hình địa thế kết hợp nghỉ binh, dịch vận, phục kích, tập kích, truy kích... Tấc chiến trận địa tại Chi Lăng thể hiện gần như hết các nghệ thuật quân sự, chiến tranh nhân dân đặc sắc của Việt Nam.

Tuy nhiên, TS. Charler Faudier còn chưa biết rằng, bên trong những dãy núi đá vôi trùng điệp kia còn ẩn chứa những giá trị khảo cổ học có niên đại từ 10.000 - 4.000 năm mà sau này mới phát hiện.

Trong nhiều năm qua, các nhà khảo cổ học đã phát hiện nhiều hiện vật điển hình của người tiền sử như công cụ chặt thô sơ, gốm thô chứng minh đất Chi Lăng đã có người tiền sử tới cư trú. TS. Nguyễn Gia Đồi, Viện trưởng Viện Khảo cổ học cho biết, trên địa bàn huyện Chi Lăng hiện nay đã phát hiện khá nhiều di tích khảo cổ học tiền sử thuộc các giai đoạn khác nhau. Có thể kể đến Di tích hang Bó Nam, hang Lai Ta, hang Bằng Mạc, hang Bó Lắm (có niên đại từ 10.000 - 8000 năm).

6

7

CHÚ THÍCH ẢNH

6 - Biểu diễn Hát Then - Đàn tính ở Bắc Sơn.

ẢNH: TƯ LIỆU TRUNG TÂM XÚC TIẾN DU LỊCH TỈNH LẠNG SƠN

7 - Hiện nay, huyện Bắc Sơn có khoảng 50 câu lạc bộ Hát Then - Đàn tính sinh hoạt và tập luyện hàng ngày sau những giờ lao động, sản xuất.

ẢNH: TTXVN

8 - Phụ nữ dân tộc Tày ở Chi Lăng ném còn trong hội Xuân.

ẢNH: TƯ LIỆU TRUNG TÂM XÚC TIẾN DU LỊCH TỈNH LẠNG SƠN

9 - Lễ hội Nà Nhèm là một sinh hoạt văn hóa độc đáo được các lớp cha ông người Tày - Nùng ở xã Trấn Yên, huyện Bắc Sơn lưu truyền đến ngày nay.

ẢNH: CÔNG ĐẠT/BẢO ẢNH VIỆT NAM

10 - Làng du lịch văn hóa Quỳnh Sơn ở huyện Bắc Sơn sở hữu nhiều hang động trong lòng núi, và hệ thống nhà sàn cổ của người Tày ở thung lũng tạo nên phong cảnh tuyệt đẹp thu hút du khách tham quan.

ẢNH: TƯ LIỆU TRUNG TÂM XÚC TIẾN DU LỊCH TỈNH LẠNG SƠN

11 - Người Nùng ở huyện Lộc Bình còn lưu giữ được nhiều nhà trình tường truyền thống. ẢNH: NGUYỄN THẮNG/BẢO ẢNH VIỆT NAM

Hát Then - Di sản văn hóa thế giới trong lòng Công viên địa chất

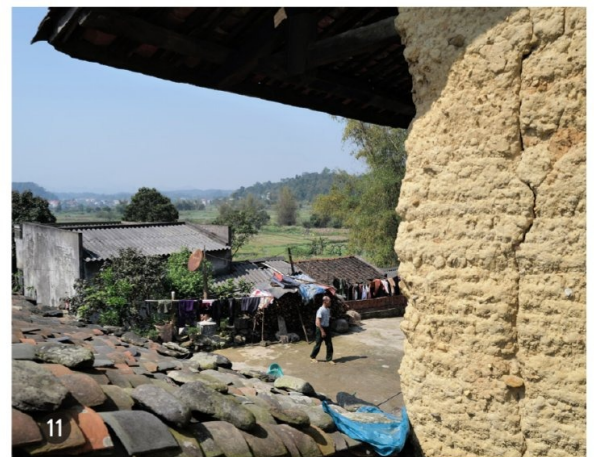
Cũng trong tháng 11/2022, tỉnh Lạng Sơn phối hợp với Đại học Quốc gia Hà Nội và Quỹ FNF Việt Nam đồng chủ trì tổ chức Hội thảo quốc tế phát triển đối tác hợp tác công tư xây dựng Công viên địa chất Lạng Sơn. Tại hội thảo này, nhiều học giả, chuyên gia khẳng định rằng, về địa mạo, địa chất, lịch sử, giá trị khảo cổ học, khu vực Cánh cung núi đá vôi Bắc Sơn hoàn toàn có thể đáp ứng được yêu cầu khắt khe về Công viên địa chất toàn cầu mà UNESCO đề ra. Nhưng để phát huy các giá trị văn hóa, để người dân khu vực có thể sống được bằng văn hóa và du lịch thì cần hơn một chiến lược dài hơi của tỉnh Lạng Sơn. PGS. TS. Nguyễn Văn Hiệu, Đại học Quốc gia Hà Nội cho rằng, nơi đây hội tụ văn hóa đặc sắc của đồng bào các dân tộc cùng sinh sống như dân tộc Tày, Nùng, Dao, Hoa... với các lễ hội cổ truyền như Cặp sắc, Lễ hội Nà Nhèm, Lễ hội Phài Lừa...; các điệu hát cổ như hát Phongslư, hát Lượn cổ Tày - Nùng...; các điệu múa sư tử hay các điệu múa Xiềng tâng, múa Châu... trong đó có “báu vật” Hát Then.

Hát Then là một loại hình diễn xướng âm nhạc tín ngưỡng dân gian, có nội dung thuật lại cuộc hành trình của con người lên thiên giới cầu xin Then ban cho những điều may mắn và một cuộc sống tốt lành. Hát Then của người Tày, Nùng phản ánh chuyện từ đời sống, bản mường, đến chuyện tình yêu, ma chay, cưới hỏi... Khi nghiên cứu các lễ Then cổ truyền, các nhà nghiên cứu thấy rõ nhân sinh quan, thế giới quan và bản sắc văn hóa của đồng bào Tày, Nùng ở vùng Bắc Sơn.

Qua các đợt khảo sát văn hóa ở huyện Bắc Sơn, Hữu Lũng các cơ quan chức năng đã nhận định rằng, Hát Then - Di sản phi vật thể đại diện của nhân loại được UNESCO công nhận năm 2019 đã được các tộc người Tày - Nùng (cùng với tộc người Thái là chủ nhân của Di sản này) giữ gìn và phát huy rất tốt. Thực tế sau 5 năm UNESCO công nhận Di sản này cho thấy, Hát Then đã tạo thành một phần cơ bản trong đời sống tinh thần của người Tày, Nùng sinh sống ở cánh cung núi đá vôi Bắc Sơn, phản ánh mối quan hệ giữa con người với thế giới tự nhiên và vũ trụ. Di sản Hát Then có tại 11 tỉnh ở Việt Nam, nhưng tập trung chủ yếu ở các tỉnh vùng Đông Bắc. Riêng tỉnh Lạng Sơn có số nghệ nhân hát Then đông nhất với hơn 500 người.

Đơn cử như tại huyện Bắc Sơn, từ năm 2019 đến nay, huyện đã có trên 50 câu lạc bộ, đội văn nghệ được thành lập để lưu giữ,

12

13

14

truyền dạy di sản Hát Then. Cùng với du lịch cảnh quan Thung lũng Bắc Sơn, bản làng người Tày, Nùng, thưởng thức ẩm thực bản địa thì Hát Then đã trở thành một sản phẩm du lịch độc đáo khi du khách đến nơi này.

Đối chiếu với yêu cầu UNESCO về tiêu chuẩn của Công viên địa chất toàn cầu di sản Hát Then là một điểm cộng lớn trong hành trình Cánh cung Bắc Sơn sớm được vinh danh ●

CHÚ THÍCH ẢNH

12 - Du khách tham quan các giá trị đặc sắc về địa mạo, địa chất ở xã Hữu Liên, huyện Hữu Lũng. **ẢNH: CÔNG ĐẠT/BẢO ẢNH VIỆT NAM**

13 - Thảo nguyên Đồng Lâm thuộc xã Hữu Liên, Hữu Lũng có thảm thực vật phong phú, những vách núi đá hoang sơ, hồ nước trong xanh... mang vẻ đẹp vừa hùng vĩ của núi rừng xứ Lạng. **ẢNH: TẮT SƠN/BẢO ẢNH VIỆT NAM**

14 - Du khách trải nghiệm lướt ván nước trên hồ Đồng Lâm. **ẢNH: THÔNG THIỆN/ BẢO ẢNH VIỆT NAM**

15 - Trung tâm Thông tin Xúc tiến Du lịch Lạng Sơn đã tổ chức khảo sát bản làng người Dao tại thôn Lân Châu, xã Hữu Liên nhằm đánh giá tiềm năng phát triển du lịch. **ẢNH: TTXVN**

16 - Du khách trải nghiệm hoạt động du lịch leo núi thể thao mạo hiểm tại xã Yên Thịnh, huyện Hữu Lũng. **ẢNH: TTXVN**

17 - Khu di tích Ái Chi Lăng là trận địa trong 10 thế kỷ chống quân xâm lược của cha ông. Nay khu vực này đã là khu dân cư đông đúc và trù phú. **ẢNH: NGUYỄN THẮNG/BẢO ẢNH VIỆT NAM**

Chuyện người vẽ mặt nạ ở phố cổ Hội An

Bài: THANH HÒA Ảnh: THANH HÒA/BÁO ẢNH VIỆT NAM & TƯ LIỆU

Ở khu di sản thế giới phố cổ Hội An có một nghệ nhân hơn 40 năm qua dành mọi tâm huyết và niềm đam mê cho nghệ thuật vẽ mặt nạ giấy bồi. Hàng nghìn chiếc mặt nạ mang đậm phong cách mặt nạ tuồng của ông đã đóng vai trò như những “sứ giả văn hóa” theo chân du khách đi khắp nơi để kể những câu chuyện thú vị về quê hương xứ Quảng.

Nghệ nhân ấy là ông Bùi Quý Phong, một người đàn ông trạc tuổi thất tuần có khuôn mặt dữ dằn pha lẫn nét phong trần, lẫm tử nhưng cũng thoáng chút gì đó ngộ ngộ, hóm hỉnh trông rất lạ.

Ông Phong làm nghề vẽ mặt nạ tính ra đến nay cũng đã hơn 40 năm. Hồi mới giải phóng ông kiếm sống bằng nghề làm đầu lân ấy thế mà dùng một cái ông lại rẽ bước qua làm thầy tuồng. Những tháng ngày ông theo chân gánh hát rong ruổi đó đây không chỉ để nuôi dưỡng giấc mơ đam mê hát bội mà còn để thỏa cái chi lãng du thích nay đây mai đó của mình.

Thế rồi nghề thầy tuồng cũng không giữ chân ông được lâu bởi cái máu đam mê vẽ lại hồi thúc ông trở về. Ngày trở về, thay vì vẽ đầu lân như xưa ông lại vẽ mặt nạ giấy bồi. Hai việc ấy tưởng không ăn nhập gì nhau nhưng hóa ra lại có sự tương liên khá thú vị bởi kỹ thuật trang trí đầu lân và vẽ mặt nạ tuồng đều có nét giống nhau trong lối quy ước, lễ luật chặt chẽ về đường nét, bố cục, màu sắc và đặc biệt là tính ước lệ cao.

Tại phố cổ Hội An, nghệ nhân Bùi Quý Phong mở một xưởng vẽ nhỏ lấy tên là “Mặt nạ thời gian” (The Timing Masks). Đây vừa là nơi ông sáng tác, vừa là nơi trưng bày giới thiệu và bán mặt nạ cho du khách.

Gian xưởng nhỏ nhưng luôn đông người đến xem và mua mặt nạ, nhất là du khách nước ngoài. Người ta đến với “Mặt nạ thời gian” phần vì sự tò mò về không gian ẩn tượng của xưởng vẽ và cũng phần vì ông chủ xưởng tài hoa, vui tính luôn sẵn lòng chiều khách bằng cách có thể ngồi hàng giờ để nói chuyện về cái hay, cái lạ của nghệ thuật vẽ mặt nạ tuồng xứ Quảng.

Là người chịu sự ảnh hưởng sâu đậm của nghệ thuật tuồng, đặc biệt là nghệ thuật vẽ mặt diễn viên tuồng, nên nghệ nhân Bùi Quý Phong đã đem cảm hứng ấy vào kĩ thuật vẽ mặt nạ giấy bồi của mình. Vì thế, mặt nạ của ông dù vẽ theo chủ đề nào cũng đều mang đậm dấu ấn phong cách mặt nạ tuồng với lối vẽ mang tính ước lệ cao, đường nét, mảng miếng rõ ràng, minh bạch, màu sắc tuân thủ tuyệt đối theo quy tắc âm dương ngũ hành không vượt quá 5 gam màu chủ đạo là đỏ, đen, trắng, vàng đậm, xanh lá cây.

Trong không gian xưởng vẽ của nghệ nhân Bùi Quý Phong, bên cạnh những chiếc mặt nạ tuồng chính thống được vẽ theo đúng lễ luật xưa còn có rất nhiều mặt nạ được ông vẽ theo nhiều chủ đề khác nhau như hình ảnh gánh hàng rong, thiếu nữ, phong cảnh làng quê, di sản Hội An, tình yêu đôi lứa, chân dung, hoa lá, thậm chí cả những hình ảnh mang tính hiện đại, trừu tượng... nhưng tất thảy đều mang hơi hướng của kĩ thuật vẽ mặt nạ tuồng.

Đó chính là cái tài của người nghệ sĩ khi muốn làm mới tác phẩm của mình để đáp ứng thị hiếu người chơi nhưng vẫn giữ được cốt cách, văn hóa của người Việt.

Nghệ nhân Bùi Quý Phong cho biết, nghệ thuật vẽ mặt nạ tuồng là lối vẽ truyền thống đặc trưng của người Việt, khác hẳn lối vẽ mặt nạ kinh kịch của Trung Quốc hay bất kì lối vẽ mặt nạ nào khác ở các nước trong khu vực.

“Mặt nạ tuồng Việt Nam chỉ dùng 5 màu, còn mặt nạ kinh kịch Trung Quốc có thể vẽ tới 8 hay 10 màu. Trong cách vẽ, các mảng màu của mặt nạ kinh kịch có thể hòa lẫn, chồng lấn lên nhau, còn mặt nạ tuồng thì mảng miếng màu sắc phân định rõ ràng, đường nét minh bạch.” nghệ nhân Bùi Quý Phong cho hay.

Điều thú vị trong lối vẽ mặt nạ của nghệ nhân Bùi Quý Phong là ông không đưa những hình ảnh,

đường nét mang tính dữ dội, ác hiểm vào trang trí. Thay vào đó ông luôn sử dụng những motif mang tính vui tươi, nhân văn, bởi ông muốn hướng con người đến với cái đẹp chân, thiện, mỹ - một vẻ đẹp luôn đem đến cho người chơi cảm giác yêu thương, yên bình và chứa đựng nhiều điều tích cực về cuộc sống.

Hơn 40 năm qua, từ đôi tay tài hoa của nghệ nhân Bùi Quý Phong, hàng nghìn chiếc mặt nạ đã ra đời, không chiếc nào giống chiếc nào, mỗi chiếc mặt nạ là một sản phẩm độc bản mang một câu chuyện riêng chuyên chở những điều nhân văn, tốt đẹp mà tác giả muốn gửi gắm đến người chơi với mong muốn ngày càng có thêm nhiều người hiểu về con người, văn hóa, di sản và cảnh sắc quê hương xứ Quảng của mình./

CHỦ THÍCH ẢNH

1 - Nghệ thuật vẽ mặt nạ đã góp phần đưa Hội An trở thành hành phố sáng tạo của UNESCO. ẢNH: TƯ LIỆU CỦA TRUNG TÂM VĂN HÓA-THỂ THAO, TRUYỀN THANH-TRUYỀN HÌNH HỘI AN

2 - Vẻ đẹp độc đáo và khác lạ của những chiếc mặt nạ thu hút sự chú ý của du khách nước ngoài. ẢNH: THANH HÒA/BÁO ẢNH VIỆT NAM

3 - Nghệ sĩ nhiếp ảnh Jean Pierre người Colombia cực kỳ ấn tượng với phong cách vẽ của nghệ nhân Bùi Quý Phong. ẢNH: THANH HÒA/BÁO ẢNH VIỆT NAM

4 - Nghệ nhân Bùi Quý Phong với một du khách người nước ngoài. ẢNH: THANH HÒA/BÁO ẢNH VIỆT NAM

5 - Một góc xưởng vẽ "Mặt nạ thời gian" của nghệ nhân Bùi Quý Phong. ẢNH: THANH HÒA/BÁO ẢNH VIỆT NAM

Tôn vinh giá trị của *lễ hội Việt*

Bài: BÁO ẢNH VIỆT NAM TỔNG HỢP Ảnh: TTXVN

Trong không khí rộn ràng, háo hức của những ngày đầu xuân mới, các lễ hội truyền thống được tổ chức trên suốt chiều dài dải đất hình chữ S, từ khắp các nẻo đường, người người, nhà nhà lại nô nức đi trải hội để tưởng nhớ đến công ơn của những người đã có công với quê hương, đất nước và cầu mong cho một năm mới mưa thuận, gió hòa, mùa màng tươi tốt. Đó chính là nét đẹp văn hóa ngàn năm của lễ hội Việt cần được tôn vinh.

Trong 15 di sản văn hoá phi vật thể của Việt Nam đã được Tổ chức Giáo dục, Khoa học và Văn hóa Liên hợp quốc (UNESCO) ghi danh vào Danh sách Di sản văn hóa phi vật thể đại diện của nhân loại, phần lớn đều xuất hiện trong các lễ hội truyền thống của Việt Nam.

Lễ hội Đền Hùng (Giỗ Tổ Hùng Vương) đã trở thành điểm hẹn tâm linh của mỗi người dân nước Việt. Hàng năm, hàng triệu lượt người con đất Việt hành hương về núi thiêng Nghĩa Lĩnh, tỉnh Phú Thọ để tưởng nhớ công lao tổ tiên đã có công dựng nước và giữ nước. Thờ cúng các Vua Hùng không chỉ là hoạt động tâm linh cầu mong Quốc Tổ phù hộ cho quốc thái dân an, mưa thuận gió hòa, đất nước yên vui, thịnh vượng mà còn có ý nghĩa sâu xa kết nối, củng cố tình đoàn kết, thương yêu, đùm bọc lẫn nhau của cộng đồng dân tộc Việt Nam, những người cùng chung một cội nguồn.

Nhằm tôn vinh giá trị và ý nghĩa văn hóa của lễ hội trong việc bảo tồn và phát triển di sản truyền thống Việt Nam, UNESCO còn công nhận Không gian văn hóa công chiêng Tây Nguyên; Hội Gióng ở Sóc Sơn, Hà Nội và Nghi lễ và trò chơi kéo co thường có mặt trong các ngày lễ, lễ hội và các sự kiện truyền thống như năm mới, hội đền, hay lễ hội làng xã tập trung ở vùng trung du, Đồng bằng sông Hồng và Bắc Trung Bộ, và một số nơi ở vùng núi phía Bắc.

Bên cạnh việc bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa của lễ hội truyền thống, nhiều địa phương đã tổ chức những lễ hội mang hơi thở của cuộc sống mới, hiện đại và có sự tham gia của các quốc gia trên thế giới.

Nổi bật là Thừa Thiên - Huế thành công với việc xây dựng tổ chức thành công Festival Huế từ năm 2000. Sự kiện này đã

3

4

CHỦ THÍCH ẢNH

1 - Sáng 15/2/2024, lễ hội Gióng chính thức được khai mạc tại Khu di tích Quốc gia đặc biệt đền Sóc (huyện Sóc Sơn, Hà Nội). **ẢNH: TTXVN**

2 - Lễ hội Đền Hùng được tổ chức vào 10 - 3 (âm lịch) hàng năm, được duy trì và bảo tồn từ lâu đời, tôn vinh giá trị Tín ngưỡng thờ cúng Hùng Vương ở Phú Thọ, thu hút đông đảo du khách thập phương về hành lễ. **ẢNH: TTXVN**

3 - Màn múa rồng mở đầu Lễ khai hội chùa Hương Xuân Giáp Thìn 2024. **ẢNH: TTXVN**

4 - Biểu diễn dân ca quan họ tại Lễ hội Cổ Loa Xuân Giáp Thìn 2024. **ẢNH: TTXVN**

tạo dấu ấn rất lớn với hàng loạt hoạt động văn hóa và nghệ thuật đặc sắc, phát huy giá trị di sản, văn hóa đất Cố đô. Festival Huế đã góp phần quảng bá hình ảnh địa phương mạnh mẽ hơn.

Đà Nẵng từ nhiều năm qua cũng phát huy giá trị sự kiện và lễ hội, điển hình là Lễ hội pháo hoa. Thành phố này đã 2 lần được Tổ chức giải thưởng du lịch thế giới công nhận là Điểm đến sự kiện và lễ hội hàng đầu châu Á (Asia's Leading Festival and Event Destination) vào năm 2016 và 2022.

Còn tại Quảng Nam, năm vừa qua, Tết Trung thu của Hội An đón nhận danh hiệu Di sản văn hóa phi vật thể Quốc gia. Danh hiệu này càng khẳng định những giá trị mà Tết Trung thu mang lại trong đời sống người dân, là cơ hội để các giá trị văn hóa truyền thống được giữ gìn và phát huy. Đây cũng là điều cần thiết bởi Hội An đang trong quá trình xây dựng hồ sơ trên lĩnh vực Thủ công và Nghệ thuật dân gian để tham gia ứng cử vào Mạng lưới các thành phố sáng tạo toàn cầu của UNESCO.

Ngoài ra, còn nhiều lễ hội nổi tiếng trên mọi miền đất nước như Hội Lim của Bắc Ninh, Lễ hội Tràng An của Ninh Bình, Lễ hội hoa Tam giác mạch ở Hà Giang, Lễ Tết Khmer Chol Chnam Thmay ở Sóc Trăng, Lễ Hội Đua Bò Bảy Núi ở An Giang... Mỗi địa phương cũng đang không ngừng nỗ lực nâng cao nhận thức và năng lực của cộng đồng, chủ thể văn hóa nhằm giữ gìn và phát huy giá trị to lớn, độc đáo của lễ hội Việt, tạo sức lan tỏa rộng rãi cộng đồng trong nước và quốc tế./.

Theo thống kê của Bộ VH-TT&DL, nước ta hiện có tổng cộng hơn 13.000 lễ hội lớn nhỏ, trong đó 8.008 lễ hội truyền thống, 2.748 lễ hội tôn giáo, 1.755 lễ hội lịch sử, gần 500 các lễ hội văn hóa - thể thao, lễ hội ngành nghề, lễ hội du nhập từ nước ngoài...

CHỦ THÍCH ẢNH

5 - Lễ Ban sóc triều Nguyễn được tổ chức lại Huế, là chương trình khởi động cho Festival Huế 2024 theo định hướng tổ chức lễ hội bốn mùa. **ẢNH: TTXVN**

6 - Nghi thức tắm Phật bằng nước ướp hương, gột rửa những điều không may mắn trong năm cũ để sang năm mới mọi sự được như ý trong Tết Chôl Chnăm Thmây của đồng bào Khmer Nam Bộ. **ẢNH: TTXVN**

7 - Hội đua bò Bảy Núi nằm trong lễ Sene Dolta (lễ cúng ông bà) của đồng bào dân tộc Khmer Nam bộ. **ẢNH: TTXVN**

8 - Các nghi thức cúng trong Lễ tảo mộ của đồng bào Chăm ở Bình Thuận. **ẢNH: TTXVN**

9 - Biểu diễn công chiêng trong Lễ hội đường phố chủ đề "Buôn Ma Thuật - Nơi hội tụ 3 nền văn minh cả phê thế giới" năm 2023. **ẢNH: TTXVN**

Khu vực ASEAN tiếp tục là điểm đến thu hút FDI

Bài: BÁO ẢNH VIỆT NAM Ảnh: TTXVN

Trong bối cảnh thương mại toàn cầu có nhiều gam màu xám do xung đột địa chính trị và nhiều thách thức khác, khu vực Đông Nam Á vẫn tiếp tục là điểm đến đầy hứa hẹn cho các nhà đầu tư nước ngoài.

3 0 năm qua, ASEAN đã chứng kiến nguồn vốn đầu tư trực tiếp nước ngoài (FDI) dồi dào nhờ vào tiềm năng tăng trưởng to lớn, cùng nhiều hiệp định thương mại được ký kết và quá trình chuyển đổi cơ cấu đang diễn ra.... Tuy nhiên, quan trọng hơn cả vẫn là những đãi ngộ mà các nước Đông Nam Á dành cho nhà đầu tư. Chính phủ các nước này luôn dành sự quan tâm cho việc thu hút các dòng vốn đầu tư, trong đó hướng ưu tiên vào các lĩnh vực quan trọng như: chuyển đổi năng lượng, nền kinh tế kỹ thuật số, thương mại bán buôn và bán lẻ.

Năm 2022, dòng đầu tư FDI đổ vào khu vực ASEAN đạt mức kỷ lục 224 tỷ USD - chiếm 17% vốn FDI toàn cầu. Đặc biệt, thành tựu này càng đáng nể hơn khi đến trong bối cảnh nền kinh tế thế giới đang suy thoái trầm trọng, với việc dòng vốn FDI toàn cầu chứng kiến mức giảm 12% do vô vàn những thách thức như xung đột địa chính trị, giá lương thực và năng lượng tăng...

CHÚ THÍCH ẢNH

1 - Triển lãm Ô tô Quốc tế Indonesia (IIMS) 2024 tại Jakarta. Tại triển lãm này, Công ty Cổ phần sản xuất và kinh doanh VinFast Auto của Việt Nam lần đầu tiên giới thiệu ra thị trường dải xe điện tay lái nghịch.

ẢNH: TTXVN PHÁT

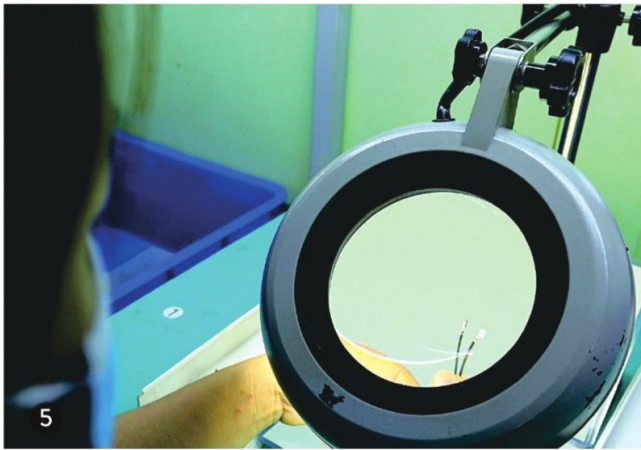
2 - Tháng 8/2023, Phái đoàn ASEAN tại Mexico (ACMC) có chuyến thăm và làm việc tại bang Queretaro, nhằm thu hút vốn FDI. ẢNH: TTXVN

3 - Dự án trồng cây cao su của Việt Nam tại Vương quốc Campuchia cải thiện đời sống cho gần 10.000 lao động địa phương. ẢNH: TTXVN

4 - Chương trình "Chạy marathon và đạp xe Angkor Sangkran" với sự đồng hành tài trợ của Công ty Viettel Cambodia (Metfone) tại công viên khảo cổ Angkor (tỉnh Siem Reap, Vương quốc Campuchia). ẢNH: TTXVN

Trong khi Singapore, Malaysia và Việt Nam là ba quốc gia có thành tích vượt trội ở lĩnh vực công nghệ, thì Indonesia và Thái Lan là hai quốc gia được hưởng lợi chính ở lĩnh vực xe điện; Malaysia hiện chiếm 45% thị phần toàn cầu trong lĩnh vực bán dẫn. Ngoài lĩnh vực sản xuất, ngành dịch vụ tài chính của ASEAN cũng có những khởi sắc nhưng vẫn tập trung chủ yếu ở Singapore.

Những năm qua, Singapore luôn dẫn đầu khu vực về khối lượng FDI thu hút được từ nhà đầu tư nước ngoài, bởi hệ thống pháp luật của quốc gia này vô cùng tiến bộ, hoàn thiện, công bằng và minh bạch. “Đào quốc sư từ” xác định ba lĩnh vực trọng tâm thu hút vốn đầu tư, bao gồm ngành sản xuất mới, xuất khẩu và lao động.

Ủy ban Đầu tư Thái Lan (BOI) công bố số liệu cho thấy, năm 2023 nước này thu hút FDI ở mức 18,5 tỷ USD, tăng 72% so với cùng kỳ. Thái Lan đã có nhiều ưu đãi về thuế, như: miễn, giảm thuế nhập khẩu máy móc, thiết bị; miễn, giảm thuế thu nhập DN; miễn thuế nhập khẩu đối với nguyên liệu thiết yếu được sử dụng để sản xuất hàng xuất khẩu.

Trước đó, giải ngân vốn FDI vào Indonesia đã đạt 45,6 tỷ USD trong năm 2022, mức cao nhất trong lịch sử của nền kinh tế lớn nhất Đông Nam Á này.

Theo dự báo của IMF, với mức tăng trưởng GDP 6,1% trong năm 2024, Campuchia sẽ trở thành nền kinh tế tăng trưởng nhanh nhất Đông Nam Á. Nước này đã tăng cường mối quan hệ hợp tác qua các hiệp định thương mại tự do với Trung Quốc và Hàn Quốc.

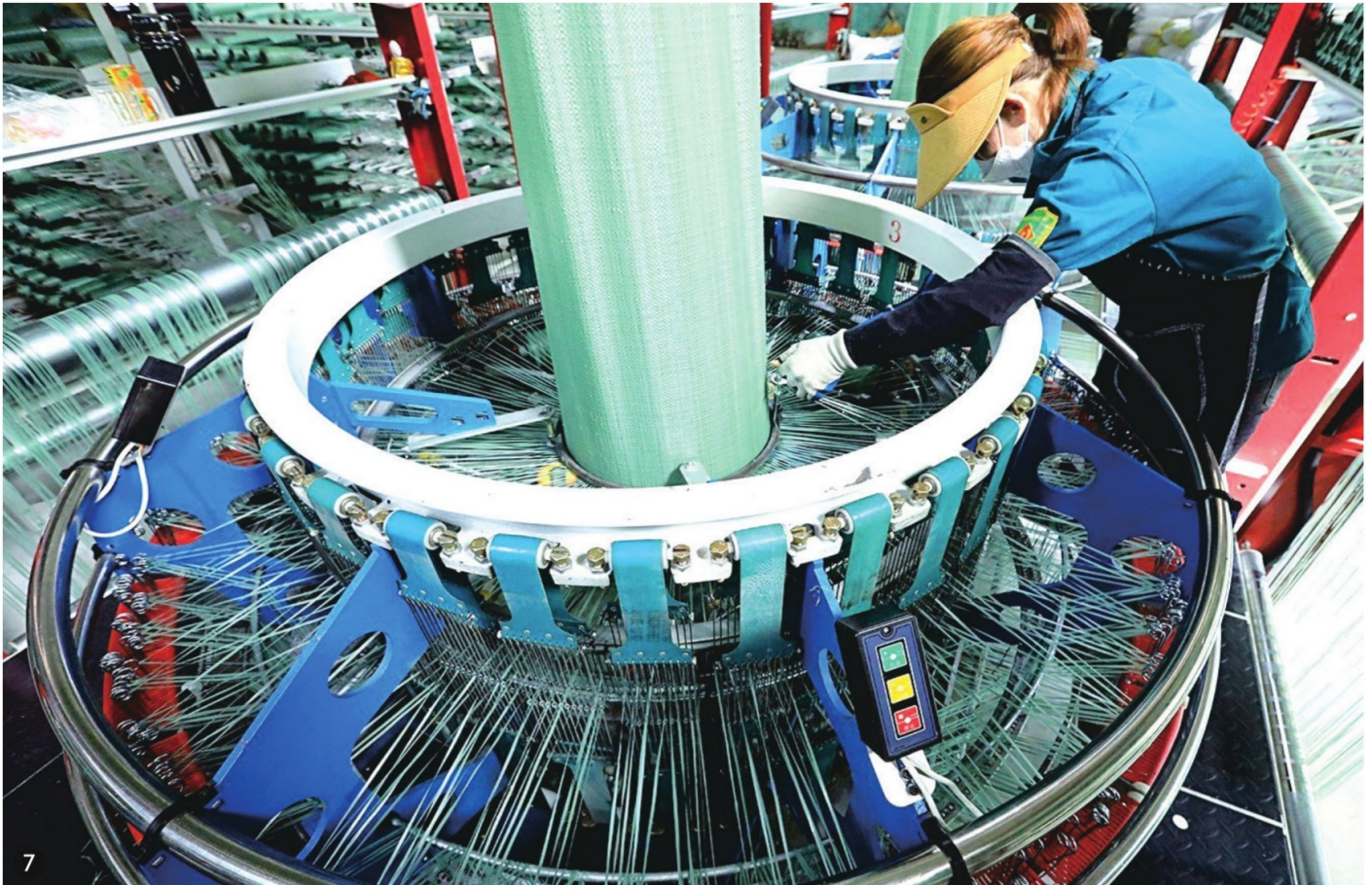
Mỹ là nhà đầu tư hàng đầu vào các dự án ở Đông Nam Á, kể đến là Trung Quốc, nội khối ASEAN, Hàn Quốc và Nhật Bản... đã đầu tư vào lĩnh vực sản xuất, lĩnh vực xương sống của khu vực.

Việt Nam cũng là một điểm sáng trong khu vực. “Việt Nam vẫn là thời nam châm thu hút FDI nhờ mức lương thấp, lực lượng lao động dồi dào, được đào tạo, dân số trẻ, vị trí địa lý gần Trung Quốc cùng sự chuyển dịch sang chuỗi giá trị kinh tế công nghệ cao”, Lawrence Yeo, CEO AsiaBIZ Strategy (Singapore) nhận định.

Đáng chú ý, các xu hướng chuyển sản xuất/ chuỗi cung ứng về gần nhà hơn hoặc sang khối đồng minh (nhất là sau các cuộc xung đột địa chính trị, buộc các quốc gia phải chọn phe) sẽ càng rõ nét hơn trong năm

Năm 2023, Thái Lan, Việt Nam và Indonesia là ba quốc gia Đông Nam Á ghi nhận tăng trưởng trong thu hút vốn đầu tư FDI với mức tăng trưởng lần lượt là 42,0%, 32,1% và 13,7% so với cùng kỳ. (Nguồn: VDSC)

CHÚ THÍCH ẢNH

5 - Công ty TNHH Sankoh Việt Nam là doanh nghiệp 100% vốn đầu tư Nhật Bản tại Khu công nghiệp Bờ Trái Sông Đà, tỉnh Hòa Bình. Công ty chuyên sản xuất, gia công linh kiện đo lường nhiệt độ đã tạo việc làm cho hơn 1.000 lao động địa phương. **ẢNH: TTXVN**

6 - Hoạt động xuất nhập khẩu tại Cảng nước sâu Gemalink. **ẢNH: TTXVN**

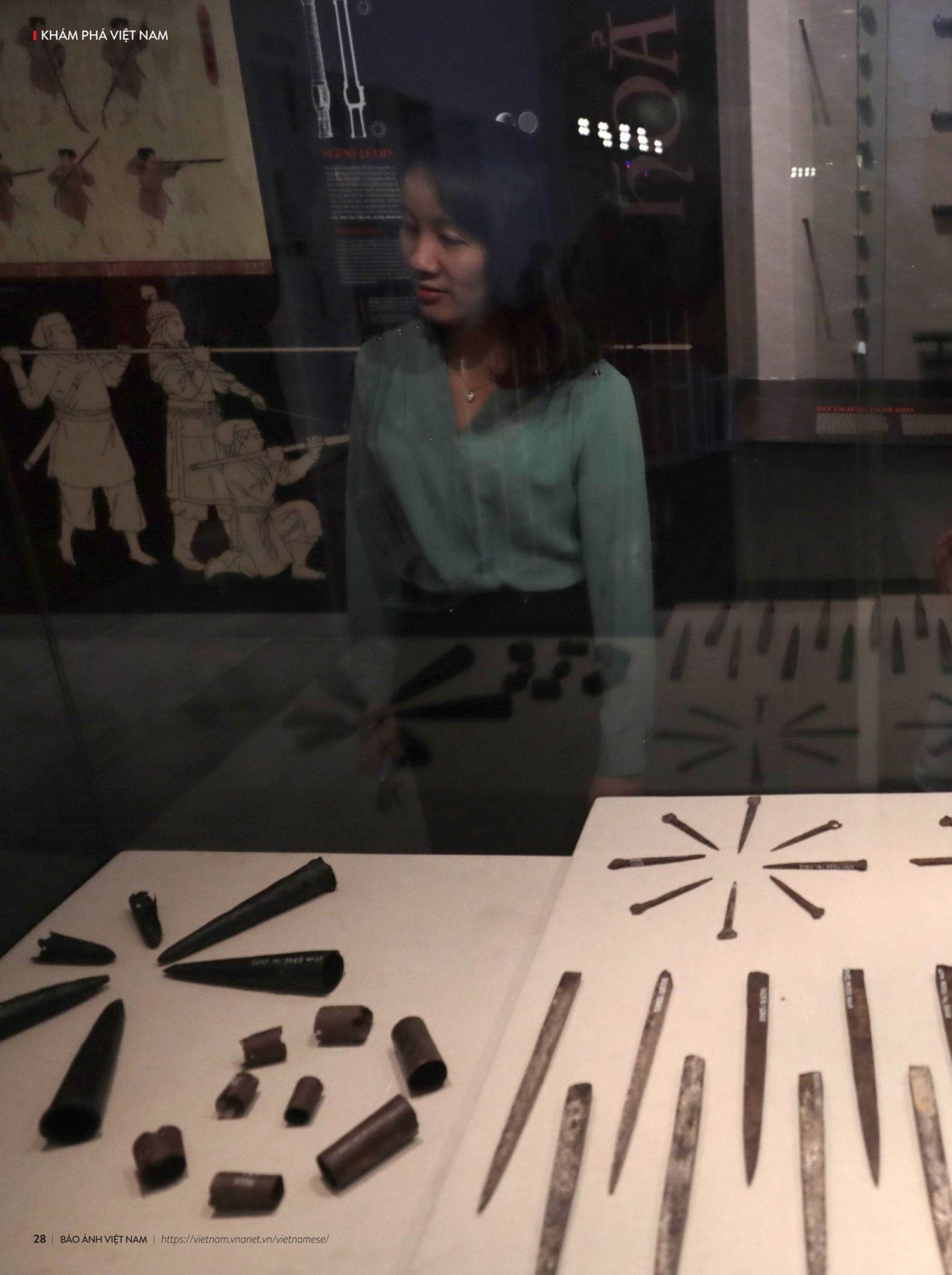
7 - Nghệ An tạo lợi thế cạnh tranh trong thu hút đầu tư, tiếp cận và đáp ứng nhu cầu của các tập đoàn sản xuất và lắp ráp FDI để tạo tiền đề cho công nghiệp hỗ trợ phát triển. **ẢNH: TTXVN**

8 - Công ty TNHH công nghệ điện tử Chee Yuen Việt Nam, 100% vốn Đài Loan (Trung Quốc) sản xuất các loại sản phẩm nhựa và linh kiện điện tử ngành máy in, hiện đang hoạt động ở Khu công nghiệp An Dương, huyện An Dương, Hải Phòng. **ẢNH: TTXVN**

9 - Sản xuất, gia công linh kiện đo lường nhiệt độ tại Công ty TNHH Sankoh Việt Nam (Nhật Bản), tỉnh Hòa Bình. **ẢNH: TTXVN**

2024 và các năm tiếp theo khi giới đầu tư tìm sự an toàn cho các khoản đầu tư của mình.

Nhận thức được tầm quan trọng của việc thu hút dòng vốn FDI đối với phát triển kinh tế, nâng cao đời sống xã hội, các quốc gia Đông Nam Á sẽ tiếp tục triển khai thêm nhiều chính sách hỗ trợ cho các nhà đầu tư nước ngoài, hướng tới việc xây dựng một môi trường kinh doanh ổn định, hệ thống pháp luật công bằng và hiệu quả, không phân biệt đối xử ●

Bộ sưu tập vũ khí thời Lê

Bài và ảnh: THANH GIANG/BÁO ẢNH VIỆT NAM

Đến với triển lãm du khách thích thú khi trải nghiệm khám phá bộ sưu tập vũ khí thời Lê. ẢNH: THANH GIANG/BÁO ẢNH VIỆT NAM

Vừa qua, Bảo tàng Hà Nội đã tổ chức trưng bày hơn 200 hiện vật và tài liệu về Giảng Võ trường mang tên “Giảng Võ trường và bộ sưu tập vũ khí thời Lê”. Đây là dịp để du khách trong và ngoài nước chiêm ngưỡng trường võ bị quốc gia đầu tiên của kinh thành Thăng Long xưa với bộ sưu tập bảo vật quốc gia vũ khí thời Lê.

CHÚ THÍCH ẢNH

1 - Cầu liềm vừa là vũ khí vừa là đồ quân dụng của thủy quân thời Lê dùng để cắt dây leo hoặc là để móc thuyền.

ẢNH: THANH GIANG/BẢO ẢNH VIỆT NAM

2 - Vũ khí móc cầu chùm được trưng bày tại triển lãm. ẢNH: THANH GIANG/BẢO ẢNH VIỆT NAM

3 - Một số vật liệu xây dựng và hiện vật được phát hiện tại khu vực Giảng Võ trường.

ẢNH: THANH GIANG/BẢO ẢNH VIỆT NAM

4 - Dụng cụ xây dựng Võ đập đất niên đại thế kỷ 15-18 được trưng bày tại triển lãm.

ẢNH: THANH GIANG/BẢO ẢNH VIỆT NAM

5 - Tranh vua Lê thiết triều năm 1685 được trưng bày tại triển lãm.

ẢNH: THANH GIANG/BẢO ẢNH VIỆT NAM

6 - Tín bài An Đông còn gọi là “Mộc bài” hay “Quân hiệu” làm bằng gỗ lim. Đây là di vật hiếm thấy trong các đợt khảo cổ ở hồ Giảng Võ.

ẢNH: THANH GIANG/BẢO ẢNH VIỆT NAM

7 - Đa số trong các đợt khảo cổ vũ khí trong bộ sưu tập được làm từ kim loại sắt.

ẢNH: THANH GIANG/BẢO ẢNH VIỆT NAM

8 - Súng lệnh được đúc bằng hợp kim đồng.

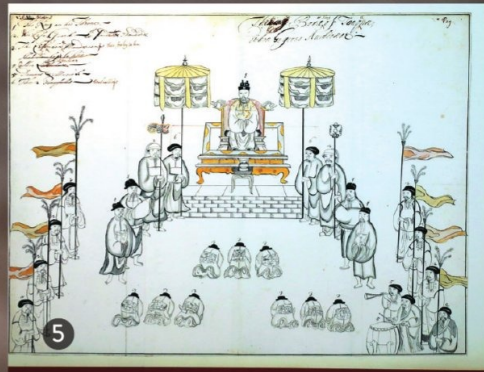
ẢNH: THANH GIANG/BẢO ẢNH VIỆT NAM

Giảng Võ trường được biết đến là địa điểm quan trọng ở Thăng Long xưa. Đây là khu vực luyện tập võ thuật, giảng dạy binh pháp, thao diễn quân sự cao cấp của các triều đại phong kiến. Đại Việt sử ký toàn thư còn ghi các sự kiện: Năm 1010, nhà Lý cho lập điện Giảng Võ; năm 1070, lập Xạ đình. Tháng 8/1253, Trần Thái Tông lập Giảng Võ trường làm nơi học tập của các tướng lĩnh. Từ đầu thời Lê, khu vực phía Tây Thăng Long (bao gồm khu vực Giảng Võ, Kim Mã, Ngọc Khánh) đã trở thành một trung tâm luyện tập, khảo hạch và diễn tập quân sự lớn. Khu di tích Giảng Võ phía Tây Thăng Long chính là khu di tích về một trường võ bị quốc gia thời Lê kéo dài hơn 3 thế kỷ (từ thế kỷ XV đến thế kỷ XVIII).

Từ những năm 1960, việc nghiên cứu khu di tích trường Giảng Võ đã được sự quan tâm của nhiều nhà nghiên cứu lịch sử, khảo cổ học. Bắt đầu từ những phát hiện hiện vật vũ khí tại Trường Trung cấp Giao thông Cầu Giấy (nay là trường Đại học Giao thông Vận tải) và đặc biệt là những phát hiện khảo cổ học ở hồ Ngọc Khánh (Ba Đình - Hà Nội) năm 1983 với bộ sưu tập vũ khí bằng kim loại phong phú bậc nhất của thời Trung đại cho phép xác định khu vực này là Giảng Võ trường thời Lê.

Đặc biệt, đến với chuyên đề trưng bày lần này du khách được chiêm ngưỡng Bảo vật quốc gia đó là Bộ sưu tập vũ khí thời Lê gồm 111 hiện vật thuộc 13 nhóm có kích thước khác nhau, được phân loại theo chức năng sử dụng gồm 02 loại là: bạch khí (những vũ khí vận hành bằng cơ bắp người) và hoả khí (những vũ khí vận hành bằng thuốc súng).

Đại đa số vũ khí của Giảng Võ trường được làm từ kim loại sắt và chế tạo bằng phương pháp rèn đập thủ công nên không trùng lặp với bất cứ sưu tập vũ khí nào ở Việt Nam. Ngoài sưu tập vũ khí, các nhà khảo cổ đã phát hiện các dấu tích của lò bể, các cục xỉ sắt và những phác vật vũ khí đang chế tạo dở dang cho thấy những vũ khí được đúc tại chỗ là chứng minh rõ ràng rằng Giảng Võ trường ngoài vai trò là nơi đào tạo, huấn luyện binh sĩ còn là địa điểm tự cung cấp vũ khí, quân trang quân dụng, phục vụ việc rèn luyện đào tạo quân đội. Đặc biệt, khi mới phát hiện hầu hết vũ khí đều có tra cán bằng tre hoặc gỗ cũng cho thấy bộ sưu tập vũ khí đều đã và đang được dùng làm công cụ tập luyện để chiến đấu bảo vệ quốc gia.

"Trong suốt hơn 4000 năm lịch sử dựng nước và giữ nước, cha ông ta đã anh dũng chống lại nhiều kẻ thù xâm lược để bảo vệ nền độc lập, tự do của Tổ quốc. Trong chiến tranh, con người là yếu tố quyết định, song vũ khí cũng đóng vai trò quan trọng. Nghiên cứu vũ khí nhằm góp phần tìm hiểu nguyên nhân thắng lợi của cuộc chiến tranh giữ nước của ông cha ta". Ông Nguyễn Tiến Đà, Giám đốc Bảo tàng Hà Nội chia sẻ./

Chinh phục đỉnh Tà Xùa

Bài và ảnh: TRẦN HIẾU/BÁO ẢNH VIỆT NAM

Trong số những điểm đến hấp dẫn cho những người yêu thích trekking, đỉnh núi Tà Xùa ở tỉnh Yên Bái, nổi lên như một “thiên đường” cho những hành trình phiêu lưu giữa mây ngàn núi rừng nguyên sinh.

Với cảnh quan kỳ vĩ, đa dạng sinh thái và những con đường chưa được khám phá, Tà Xùa mang đến những trải nghiệm độc đáo cho du khách.
ẢNH: TRẦN HIẾU/BÁO ẢNH VIỆT NAM

Sau nhiều lần lỡ hẹn, chúng tôi bắt đầu chuyến hành trình chinh phục với điểm xuất phát từ bản Tà Xùa và đích đến đầu tiên là gốc cây táo cổ thụ ở lưng chừng núi với thời gian di chuyển khoảng 4 giờ đồng hồ. Chặng này được những người dân địa phương gọi là chặng khởi động. Chúng tôi vượt qua những con dốc dài có độ nghiêng vừa phải, chốc chốc lại gặp cây cổ thụ tỏa bóng mát.

Dọc đường, hướng dẫn viên người địa phương giới thiệu với chúng tôi về địa danh Tà Xùa và những nét phong tục độc đáo của người dân tộc Mông. Tà Xùa, theo tiếng Mông có nghĩa là đỉnh núi có nhiều cây thảo dược quý, là nơi mà những thầy lang thường đi hái lá thuốc về chữa bệnh cho người dân. Trong suốt chặng đường chinh phục đỉnh núi cao sừng sững, họ mang đồ giúp du khách, chuẩn bị các bữa ăn và đồ ngủ khi du khách qua đêm ở các lán tạm trong rừng sâu.

Chặng đường thứ 2 tính từ gốc táo cổ thụ đến móm Đá đầu rùa. Chúng tôi lần lượt vượt qua các con dốc cao sừng sững để tới móm đá vươn ra từ vách núi có hình đầu rùa ở độ cao khoảng 2100 m so với mực nước biển. Tới đây, mỗi người trong nhóm chúng tôi đều kiên nhẫn xếp hàng chờ đến lượt đứng trên móm đá phóng tầm mắt chiêm ngưỡng cảnh quan núi rừng hùng vĩ của Tà Xùa. Đứng giữa một biển mây trắng bông bênh tuyệt đẹp, ai cũng muốn lưu lại cho mình một bức ảnh kỷ niệm khi vượt qua chặng đường thử thách đầu tiên. Sau đó, chúng tôi dừng chân ở lán nghỉ trưa lúc 13 giờ 30, hoàn thành nửa chặng đường chinh phục Tà Xùa.

Chặng tiếp theo cũng là chuyến hành trình thách thức nhất đối với hệ thần kinh khi chinh phục đỉnh Tà Xùa. Chúng tôi đi qua những đỉnh núi trùng điệp, hai bên là vực sâu thăm thẳm, được ví như sống lưng khủng long. Chặng đường này khá nguy hiểm nên có hệ thống cọc sắt, dây cáp chạy song song với sườn núi để cho du khách bám vào khi leo núi. Vượt qua những dãy “sống lưng khủng long” uốn lượn, chúng tôi đến lán nghỉ thứ hai và qua đêm khi trời đã tối hẳn. Những cơn mưa rừng tạt qua làm tăng thêm độ rét buốt như cắt da thịt của miền núi.

Khoảng 4 giờ sáng hôm sau, khi trời còn tối đen như mực, chúng tôi bắt đầu chặng đường khó khăn nhất bằng qua khu rừng nguyên sinh toàn cây cổ thụ bám đầy rêu và các loại cây tầm gửi, được giới leo núi gọi là cánh rừng "Rêu". Trong ánh sáng mờ nhòe của đèn pin, những cây cổ thụ già nua rêu phong của rừng nguyên sinh hiện lên đầy ma mị. Những cành cây xù xì, gân guốc xà xuống lối mòn như những cánh tay ma quỷ toan chop lấy những người qua đường. Cảm giác sợ hãi dường như lên đến đỉnh điểm mỗi khi ai đó bị

CHÚ THÍCH ẢNH

1 - Trekking và leo núi đã trở thành một trào lưu du lịch phổ biến, thu hút những người muốn tìm kiếm trải nghiệm mạo hiểm và khám phá thiên nhiên hoang sơ của đỉnh núi Tà Xùa.

ẢNH: TRẦN HIẾU/BÁO ẢNH VIỆT NAM

2 - Du khách ngỡ ngàng khi bước vào cánh rừng "Rêu" trên đường chinh phục đỉnh Tà Xùa. ẢNH: TRẦN HIẾU/BÁO ẢNH VIỆT NAM

3 - Niềm vui của du khách trên chặng đường chinh phục đỉnh Tà Xùa. ẢNH: TRẦN HIẾU/BÁO ẢNH VIỆT NAM

4 - Biển mây trắng bồng bênh bao quanh những dãy núi trùng điệp, trên đường chinh phục đỉnh Tà Xùa. ẢNH: TRẦN HIẾU/BÁO ẢNH VIỆT NAM

5 - Hình ảnh địa chất địa mạo đặc trưng của vùng núi Tà Xùa.

ẢNH: TRẦN HIẾU/BÁO ẢNH VIỆT NAM

6 - Các bạn trẻ chụp ảnh lưu niệm tại cột mốc đỉnh cao 2865m của đỉnh Tà Xùa. ẢNH: TRẦN HIẾU/BÁO ẢNH VIỆT NAM

Dãy núi Tà Xùa thuộc bản Tà Xùa, xã Bản Công, huyện Trạm Tấu (tỉnh Yên Bái) có độ cao 2865m so với mực nước biển là một trong những đỉnh núi cao nhất Việt Nam.

trượt chân ngã và kêu thất thanh. Cả nhóm chúng tôi nên chặt nỗi sợ, chân rảo bước nhanh theo hướng dẫn viên người địa phương để không bị lạc trong đêm tối.

Vượt qua bùn lầy, nỗi sợ hãi và sự mệt mỏi, chúng tôi vẫn băng đi trong bóng đêm. Khi nhìn thấy những tia sáng đầu tiên chiếu rọi qua những kẽ lá cũng là lúc chúng tôi vượt qua khu rừng ma mị và đạt đến điểm mốc ghi dấu Đỉnh núi Tà Xùa độ cao 2865 m. Chúng tôi cùng nắm chặt tay nhau đứng quanh cột mốc chụp ảnh và tận hưởng sự ấm áp của ánh bình minh vàng rộm đang tràn ngập núi rừng. /.

Cung đường chinh phục Tà Xùa có tổng chiều dài khoảng 20km, địa hình chủ yếu là sườn núi dốc và rừng nguyên sinh, được các công ty tổ chức tour mạo hiểm xếp loại mức độ khó ở cấp 4 (cấp độ Thách thức/Challenging) trong tổng số 5 mức xếp loại. Cung đường này thường phù hợp với những người đã có kinh nghiệm trekking.

Kengo Kuma (Người Nhật) là một nhà giáo dục, kiến trúc sư nổi tiếng trên thế giới. Ông đã từng thiết kế một số công trình tại Việt Nam mang biểu tượng của tình hữu nghị giữa hai quốc gia. Buổi hội thảo «Sống cùng thiên nhiên» mà ông là diễn giả tại Đại học Kiến trúc Hà Nội đã truyền cảm hứng và nguồn năng lượng tri thức cho sinh viên Việt Nam trong hành trình trở thành kiến trúc sư trong tương lai.

Chân dung KTS Kengo Kuma. ẢNH: TƯ LIỆU

KENGO KUMA

Người truyền cảm hứng cho sinh viên kiến trúc Việt Nam

Bài: BÍCH VÂN Ảnh: CÔNG ĐẠT/BÁO ẢNH VIỆT NAM, TƯ LIỆU

CHÚ THÍCH ẢNH

1 - KTS Kengo Kuma với thiết kế công trình Waterina Suites tại TP.HCM, mang cảm hứng là ruộng bậc thang Tây Bắc Việt Nam. **ẢNH: TƯ LIỆU**

2 - Một kiến trúc sử dụng vật liệu gỗ và tre trong công trình của KTS Kengo Kuma. **ẢNH: TƯ LIỆU**

3 - Thiên nhiên bao quanh không gian sống là cảm hứng chủ đạo trong các thiết kế của KTS Kengo Kuma. **ẢNH: TƯ LIỆU**

Tiến sĩ Lê Quân, Hiệu trưởng Đại học Kiến trúc Hà Nội cho biết, kiến trúc sư Việt Nam và các em sinh viên luôn mong chờ được gặp và học hỏi từ nhà giáo dục, kiến trúc sư (KTS) Kengo Kuma. Ông là diễn giả, người thầy lớn truyền tải những triết lý sáng tạo và kinh nghiệm làm nghề giúp cho các kiến trúc sư Việt Nam, các em sinh viên đón nhận những kiến thức quý báu của ngành kiến trúc đương đại.

Với phong cách giản dị, thân thiện của một nhà đào tạo, KTS Kengo Kuma đã minh họa trực tiếp và chi tiết về các công trình, dự án kiến trúc ông đã thực hiện tại nhiều quốc gia. Các công trình lớn trên thế giới mà KTS Kengo Kuma đã và đang thực hiện như Tháp 1550 Alberni Street Tower tại Canada, Bảo tàng GS tại Aichi (Nhật Bản), Bảo tàng Nghệ thuật tại Hàng Châu (Trung Quốc), Thành phố Văn hóa Nghệ thuật BESANCON tại Pháp, Sân vận động Olympic Tokyo 2020... Với hơn 500 em sinh viên tham gia Hội thảo « Sống cùng thiên nhiên », tình cảm và bài học mà KTS Kengo Kuma chia sẻ sẽ là động lực để các em tiếp tục học tập với khát vọng trở thành những kiến trúc sư tài năng sau này.

Sinh viên học được từ ông những bài học về kiến trúc cần có mối quan hệ mật thiết với môi trường, tôn trọng môi trường xung quanh.

Tại Việt Nam, có một công trình đã gắn liền với tên tuổi của KTS Kengo Kuma, đó là tòa nhà Waterina Suites tại TP.HCM. Lấy cảm hứng từ những dòng sông uốn quanh ngoại ô, mang sinh khí cho thành phố tấp nập và ruộng bậc thang Tây Bắc Việt Nam, thiết kế bên ngoài của Waterina

KTS Kengo Kuma sinh năm 1954. Hiện nay ông là giáo sư danh dự tại Khoa Kiến trúc (Trường Đào tạo Sau đại học về Kỹ thuật) tại Đại học Tokyo. Năm 1997, ông giành được Giải thưởng của Viện Kiến trúc Nhật Bản, năm 2009 được phong tặng Huân chương vì hoạt động Nghệ thuật ở Pháp. Kuma nhận giải thưởng Toàn cầu về Kiến trúc Bền vững năm 2016.

Suites là những đường lượn sóng mềm mại. Mọi căn hộ trong tòa nhà đều có ban công hướng sông, tầm nhìn rộng hòa hợp với thiên nhiên. Sóng nước của bể bơi vô cực và sóng nước sông Sài Gòn sẽ hòa quyện với nhau. Đối với nội thất, hoa văn truyền thống Việt Nam được ông áp dụng vào khu vực sảnh và giếng thông tầng đưa lại không gian sống phong thủy chất Á Đông. Với mong muốn mang đến cho cư dân trải nghiệm sống thoải mái, phóng khoáng, hòa hợp với đất trời.

Waterina Suites là công trình thể hiện quyết tâm chinh phục thị trường Việt Nam của Maeda Corporation, tập đoàn xây dựng có lịch sử gần 100 năm tại Nhật. Kengo Kuma và các đồng sự kỳ vọng Waterina Suites là cột mốc đánh dấu hợp tác giữa hai nền kiến trúc Việt - Nhật hôm nay và trong tương lai ●

CHÚ THÍCH ẢNH

4 - Ban giám hiệu ĐH Kiến trúc Hà Nội tặng hoa, chụp ảnh kỷ niệm cùng KTS Kengo Kuma và các cộng sự người Nhật. **ẢNH: CÔNG ĐẠT/BẢO ẢNH VIỆT NAM**

5 - Truyền cảm hứng vì những thiết kế không gian xanh cho các bạn sinh viên Việt Nam. **ẢNH: CÔNG ĐẠT/BẢO ẢNH VIỆT NAM**

6 - 7 - Niềm vui và sự ngưỡng mộ của sinh viên đối với tài năng và tâm huyết trong đào tạo và trong nghề nghiệp của KTS Kengo Kuma. **ẢNH: CÔNG ĐẠT/BẢO ẢNH VIỆT NAM**

8 - KTS Kengo Kuma cùng với các cộng sự người Nhật và Ban Giám hiệu Trường Đại học Kiến trúc Hà Nội. **ẢNH: CÔNG ĐẠT/BẢO ẢNH VIỆT NAM**

1

Nhịp sống trên đảo Song Tử Tây

Bài và ảnh: SON NGHĨA/BẢO ẢNH VIỆT NAM

Quân và dân xã đảo Song Tử Tây (thuộc huyện đảo Trường Sa, tỉnh Khánh Hòa) đang hòa cùng nhân dân cả nước háo hức đón mùa Xuân với niềm tin yêu và hy vọng mới.

Mùa này biển động, những con sóng tung bọt trắng xóa vượt quá mạn tàu nhưng không thể ngăn cản tàu 571 (Bộ Tư lệnh Vùng 4 Hải quân) đến thăm đảo Song Tử Tây. Chiến sĩ trên đảo cùng nhau dùng dây kéo tàu cập bờ, khuôn vác hàng hóa vào trong đảo. Những câu chào hỏi, cái bắt tay thật chặt cùng ánh mắt vui tươi, tiếng cười rộn rã vui mừng chào đón khách đất liền đến thăm đảo vô cùng tình cảm, hân hoan.

Niềm vui đón Xuân tại nơi “đầu sóng ngọn gió” như được nhân lên thêm khi nhân dịp này, những phần quà Tết từ đất liền theo tàu 571 đến thăm, tặng quà và chúc Tết, góp phần làm nên một cái Tết ấm áp và trọn vẹn hơn với cán bộ, chiến sĩ và nhân dân nơi đảo xa.

Thượng tá Nguyễn Văn Thọ, Phó Lữ đoàn trưởng Lữ đoàn 146, Vùng 4 Hải quân, Trưởng đoàn công tác

CHỦ THÍCH ẢNH

1 - Cán bộ, chiến sĩ và người dân trên đảo đi viếng chùa Song Tử Tây nhân dịp năm mới.
 ẢNH: SƠN NGHĨA/BẢO ẢNH VIỆT NAM

2 - Lễ duyệt quân đầu năm mới tại xã đảo Song Tử Tây.
 ẢNH: SƠN NGHĨA/BẢO ẢNH VIỆT NAM

3 - Cán bộ, chiến sĩ, người dân trên đảo chụp hình lưu niệm đầu Xuân cùng với khách từ đất liền tại cột mốc chủ quyền trên đảo Song Tử Tây.
 ẢNH: SƠN NGHĨA/BẢO ẢNH VIỆT NAM

4 - Cán bộ, chiến sĩ đi viếng chùa Song Tử Tây nhân dịp đầu Xuân.
 ẢNH: SƠN NGHĨA/BẢO ẢNH VIỆT NAM

cho biết, mỗi năm Tết đến, Xuân về, Đảng, Nhà nước và nhân dân luôn quan tâm hướng về Trường Sa chuẩn bị tốt mọi cơ sở vật chất, tinh thần, để tổ chức những chuyến tàu ra thăm, động viên cán bộ, chiến sĩ và người dân.

Vào những ngày này, các hoạt động chuẩn bị đón Xuân của quân và người dân nơi đây diễn ra vô cùng nhộn nhịp. Các hộ dân thì tất bật sửa sang, lau dọn và trang trí nhà cửa, chăm chút khoảng sân trước nhà để đón Tết. Cán bộ và chiến sĩ đảo giúp nhau vệ sinh, trang trí cờ hoa ở các con đường, ở các công trình công cộng như: chùa Song Tử Tây, tượng Hưng Đạo Vương Trần Quốc Tuấn, trụ sở Ủy ban nhân dân, Sở chỉ huy, nhà khách...

Theo thông lệ, vào dịp đầu Xuân sẽ diễn ra Lễ duyệt quân và chào cờ đầu năm mới tại cột mốc chủ quyền với sự tham gia của quân và dân toàn đảo; đọc thư chúc tết đến từ Thủ tướng Bộ tư lệnh Vùng. Sau đó, mọi người cùng nhau đi viếng chùa Song Tử Tây đầu năm mới.

Nhiều hoạt động thể thao, trò chơi dân gian diễn ra sôi động như: bóng đá, bóng chuyền, đẩy gậy, nhảy bao bố... thu hút nhiều người

CHÚ THÍCH ẢNH

5 - Các tiết mục biểu diễn văn nghệ chào Xuân mới đến từ Đội văn nghệ xung kích đảo Song Tử Tây. **ẢNH: SƠN NGHĨA/BÁO ẢNH VIỆT NAM**

6 - Tổ chức chương trình "Hái hoa dân chủ" tại hội trường xã đảo Song Tử Tây, thu hút đông đảo chiến sĩ, người dân và khách tham dự. **ẢNH: SƠN NGHĨA/BÁO ẢNH VIỆT NAM**

7 - Tiết mục tập ca "Em yêu trường em" do các em học sinh trường Tiểu học Song Tử Tây thể hiện. **ẢNH: SƠN NGHĨA/BÁO ẢNH VIỆT NAM**

8 - Tổ chức thi đấu bóng chuyền nhân dịp đón Xuân trên đảo Song Tử Tây. **ẢNH: NINH CỐ**

9 - Trò chơi dân gian "nhảy bao bố" vô cùng vui tươi, hấp dẫn. **ẢNH: SƠN NGHĨA/BÁO ẢNH VIỆT NAM**

10 - Trò chơi "đẩy gậy" của quân và dân trên xã đảo Song Tử Tây. **ẢNH: SƠN NGHĨA/BÁO ẢNH VIỆT NAM**

11 - Chiến sĩ đảo Song Tử Tây thi đấu kéo co nhân dịp Xuân mới. **ẢNH: SƠN NGHĨA/BÁO ẢNH VIỆT NAM**

8

9

10

11

tham gia và cổ vũ hào hứng. Đặc biệt, xã đảo Song Tử Tây thường tổ chức cuộc thi gói bánh chưng giữa các đơn vị trên đảo. Ngoài những nguyên liệu quen thuộc để gói bánh chưng như gạo nếp, đậu xanh, thịt heo, lá dong, lá chuối thì cuộc thi còn có sử dụng lá tra, lá bàng vuông - là những cây trồng đặc trưng trên đảo, dùng để gói bánh. Buổi tối thường diễn ra các hoạt động biểu diễn nghệ thuật và chương trình hái hoa dân chủ. Đội Văn nghệ xung kích xã đảo Song Tử Tây cùng các em học sinh trường Tiểu học Song Tử Tây đã mang đến những tiết mục rộn ràng và chất lượng, góp phần tạo nên một không khí vui tươi, phấn khởi trong dịp Xuân về./

1

Dấu ấn cà phê Simexco Daklak

Bài: THANH HÒA Ảnh: THANH HÒA, TRỊNH BỘ

Đứng chân trên địa bàn Tây Nguyên, nơi có vùng cà phê Robusta lớn và nổi tiếng nhất của Việt Nam nên Simexco Daklak có lợi thế vươn lên trở thành một trong những nhà xuất khẩu cà phê nhân lớn nhất của cả nước. Với công nghệ chế biến hiện đại và nguồn nguyên liệu dồi dào nhờ chuỗi liên kết nông nghiệp bền vững lên tới hơn 40.000 hộ nông dân, nên mỗi năm Simexco Daklak có thể xuất khẩu tới 120.000 tấn cà phê đến hơn 100 quốc gia và vùng lãnh thổ trên thế giới.

2

Công ty trách nhiệm hữu hạn một thành viên Xuất nhập khẩu 2/9 Đắk Lắk (Simexco Daklak) là doanh nghiệp 100% vốn nhà nước của tỉnh Đắk Lắk. Nhờ nắm bắt kịp thời xu thế thị trường cà phê thế giới nên Simexco Daklak đã sớm xây dựng được một chiến lược dài hơi, bài bản nhằm từng bước chinh phục, mở rộng và giữ vững được thị trường xuất khẩu cà phê của mình. Tính đến nay, Simexco Daklak đã mở rộng thị trường đến hơn 100 quốc gia và vùng lãnh thổ trên thế giới, trong đó có những thị trường khó tính nhưng đầy tiềm năng như: Mỹ, Nhật Bản, Hàn Quốc, Italia, Anh, Hà Lan, Trung Quốc.

Điểm mạnh của Simexco Daklak là không chỉ đơn thuần dựa vào nguồn nguyên liệu cà phê dồi dào sẵn có của vùng Tây Nguyên mà chính là chiến lược đầu tư sâu, mạnh vào công nghệ sản xuất, chế biến theo hướng hiện đại cùng với việc xây dựng lại nguồn nguyên liệu theo hướng bền vững, ổn định, chất lượng cao bằng cách xây dựng chuỗi liên kết với hơn 40 ngàn hộ nông dân, những người đang sở hữu tới gần 50 nghìn ha đất đai màu mỡ, để canh tác cà phê Robusta chất lượng cao và cà phê đặc sản.

Với chiến lược ấy, Simexco Daklak đã sớm liên kết với người nông dân để trồng và chế biến cà phê đặc sản và cà phê chất lượng cao theo hướng xây dựng chuỗi cung ứng khép kín từ nông trại cho đến người tiêu dùng bằng cách hướng dẫn người nông dân thay đổi tư duy canh tác, tư duy chế biến, áp dụng khoa học công nghệ vào sản xuất, cam kết bao tiêu toàn bộ sản phẩm cà phê đặc sản và cà phê chất lượng cao cho người dân, đưa sản phẩm đến với các cuộc thi cà phê đặc sản của Việt Nam và thế giới... nhằm đem lại giá trị lợi ích cao nhất cho tất cả các thành phần trong chuỗi liên kết.

3

4

CHÚ THÍCH ẢNH

1 - Simexco - thương hiệu cà phê hàng đầu Việt Nam.

ẢNH: THANH HÒA/BÁO ẢNH VIỆT NAM

2 - Một hộ trồng cà phê đặc sản trong mô hình liên kết của Simexco ở xã Cư Suê, huyện Cư M'gar, tỉnh Đắk Lắk.

ẢNH: THANH HÒA/BÁO ẢNH VIỆT NAM

3 - Quy trình rang say cà phê của Công ty Simexco Daklak.

ẢNH: THANH HÒA/BÁO ẢNH VIỆT NAM

4 - Hệ thống máy tách màu hiện đại giúp tuyển chọn hạt cà phê chất lượng cao của Simexco Daklak.

ẢNH: THANH HÒA/BÁO ẢNH VIỆT NAM

Đáng chú ý, với yêu cầu ngày càng khắt khe từ phía các nhà nhập khẩu, đặc biệt là việc châu Âu đưa ra quy định cấm phá rừng và sử dụng lao động trẻ em trong trồng và chế biến cà phê, Simexco Daklak đã mạnh dạn sớm nói không với tình trạng này. Theo đó, doanh nghiệp đẩy mạnh việc phát triển bền vững nhằm cải thiện sinh kế cho người dân nhưng vẫn bảo vệ được môi trường trên cơ sở chuyển đổi số, chuyển đổi xanh, giảm dần phát thải khí nhà kính. Tính đến nay, Simexco Daklak đã tái canh được 3,5 triệu cây giống; trồng 2,8 triệu cây che bóng, cây tán rừng, trồng xen cây rừng vào vườn cà phê; thực hiện được 7.500ha cảnh quan bền vững giảm phát thải khí nhà kính...

Song song với đó, việc đầu tư công nghệ theo hướng hiện đại vào sản xuất, chế biến cũng giúp Simexco Daklak nâng cao năng suất, hiệu quả và chất lượng đầu ra của sản phẩm, đáp ứng yêu cầu ngày càng cao của các nhà nhập khẩu. Điển hình như việc doanh nghiệp đã cho xây dựng hệ thống kho hàng và 03 nhà máy chế biến lớn với tổng diện tích lên gần 80.000m² ở Đắk Lắk và Bình Dương với năng lực có thể sản xuất hàng trăm tấn mỗi ngày.

Với những nỗ lực đó, kể từ ngày thành lập (1993) đến nay, Simexco Daklak đã đạt được những thành quả hết sức to lớn như: tổng doanh thu đạt 83.000 tỉ đồng, tổng kim ngạch xuất khẩu đạt 3.900 triệu USD, tổng lượng cà phê xuất khẩu đạt hơn 2,2 triệu tấn, đóng góp vào ngân sách nhà nước hơn 570 tỉ đồng...

Riêng niên vụ 2022-2023, mặc dù tình hình kinh

CHÚ THÍCH ẢNH

5 - Phân xưởng đóng gói cà phê đặc sản của Simexco Daklak. **ẢNH: THANH HÒA/BẢO ẢNH VIỆT NAM**

6 - Những lô cà phê được đóng xe container để chuẩn bị xuất khẩu. **ẢNH: TRỊNH BỘY/BẢO ẢNH VIỆT NAM**

7 - Bộ phận đánh giá chất lượng cà phê của Simexco Daklak. **ẢNH: THANH HÒA/BẢO ẢNH VIỆT NAM**

8 - Các dòng cà phê đặc sản nổi tiếng của Simexco Daklak. **ẢNH: TRỊNH BỘY/BẢO ẢNH VIỆT NAM**

9 - Nhân viên Simexco Daklak giới thiệu những mẫu cà phê chất lượng cao với đối tác. **ẢNH: THANH HÒA/BẢO ẢNH VIỆT NAM**

Từ 1993 đến 2023, Simexco Daklak đã đạt được những thành quả ấn tượng như: xây dựng được chuỗi liên kết với hơn 40.000 nông hộ, mở rộng thị trường xuất khẩu tới hơn 100 quốc gia và vùng lãnh thổ, tổng doanh thu đạt 83.000 tỉ đồng, tổng kim ngạch xuất khẩu đạt 3.900 triệu USD, tổng lượng cà phê xuất khẩu đạt hơn 2,2 triệu tấn, đóng góp vào ngân sách nhà nước hơn 570 tỉ đồng...

tế, sản xuất còn gặp nhiều khó khăn sau đại dịch COVID-19 và sự biến động lớn của tình hình kinh tế thế giới nhưng Simexco Daklak tiếp tục là đơn vị dẫn đầu về xuất khẩu cà phê nhân của tỉnh Đắk Lắk với 105.667 tấn, đạt kim ngạch gần 227 triệu USD.

Được biết, từ ngày 01/01/2023, thành phố Buôn Ma Thuột, tỉnh Đắk Lắk chính thức được hưởng cơ chế đặc thù đô thị trung tâm vùng Tây Nguyên và trong đó có những chính sách rất cụ thể liên quan đến đẩy mạnh phát triển ngành cà phê để sớm đưa Buôn Ma Thuột trở thành thành phố cà phê của thế giới.

Trước cơ hội này, phát biểu tại Lễ hội Cà phê Buôn Ma Thuột lần thứ 8 năm 2023, ông Lê Đức Huy, Tổng Giám đốc Simexco Daklak đã không giấu được niềm khao khát cháy bỏng khi nói về tương lai của ngành cà phê Việt Nam mà trong đó có một phần đóng góp không nhỏ của Simexco rằng: “Một ngày không xa khi thế giới nghĩ về cà phê robusta sẽ nhớ đến Việt Nam và nghĩ ngay đến Buôn Ma Thuột, thành phố cà phê của thế giới. Tương tự như rượu vang là nhớ đến Bordeaux của Pháp, phim ảnh là nhớ đến Hollywood của Mỹ”./.

Vùng đất võ Tây Sơn Thượng đạo

Bài và ảnh: THANH HÓA/BẢO ẢNH VIỆT NAM

Tây Sơn Thượng đạo là vùng đất buổi đầu ba anh em nhà Tây Sơn chọn làm nơi tụ nghĩa, dấy binh, phất cờ khởi nghĩa. Vì thế nơi đây không chỉ lưu giữ nhiều dấu tích về đội quân “áo vải cờ đào” mà còn là vùng đất phát tích của nhiều dòng võ cổ truyền nổi tiếng, đặc biệt là những dòng võ có nguồn gốc từ nhà Tây Sơn.

Võ sư Thái Minh Quang phái Bạch Long thị phạm cho các đệ tử kỹ thuật đánh bài “Thiết linh chùy”. ẢNH: THANH HÒA/BÁO ẢNH VIỆT NAM

Vào khoảng giữa thế kỉ 17, lúc thời Trịnh - Nguyễn phân tranh, Tây Sơn thuộc phủ Quy Nhơn, gồm cả phần đất phía Tây và phía Đông đèo An Khê (con đèo dài và hiểm trở nằm giáp ranh giữa hai tỉnh Gia Lai và Bình Định). Phần đất phía Đông địa hình thoải thoải, gọi là Tây Sơn Hạ đạo, nay thuộc địa phận huyện Tây Sơn (tỉnh Bình Định). Phần đất phía Tây có địa hình hiểm trở,

núi non trập trùng, gọi là Tây Sơn Thượng đạo, nay thuộc thị xã An Khê và các huyện Kông Chro, Đăk Pơ, Kbang (tỉnh Gia Lai).

Ngày ấy, ba anh em nhà Tây Sơn là Nguyễn Nhạc, Nguyễn Huệ và Nguyễn Lữ đã lựa chọn vùng đất Tây Sơn Thượng đạo làm căn cứ của buổi đầu dựng nghiệp, chiêu binh luyện võ, gây dựng quân đội và tổ chức khởi nghĩa để rồi sau này làm nên chiến thắng lẫy lừng Ngọc Hồi - Đống Đa vào mùa xuân năm Kỷ Dậu (1789) đánh tan hơn 20 vạn quân Thanh xâm lược.

Ngày nay, tại khu Di tích Quốc gia Tây Sơn Thượng đạo ở thị xã An Khê, tỉnh Gia Lai, vẫn còn nhiều dấu tích về nhà Tây Sơn như An Khê Đình, An Khê Trường, An Khê Lũy, Gò Chờ...

Nhắc đến Tây Sơn Thượng đạo là nói đến vùng đất võ nổi tiếng của Gia Lai, bởi đây là nơi phát tích các dòng võ cổ truyền có từ thời Tây Sơn vốn được hình thành trong quá trình nhà Tây Sơn chọn vùng đất này để chiêu binh luyện võ. Sau năm 1975, phong trào võ thuật cổ truyền ở An Khê phát triển khá mạnh nhờ sự hình thành của nhiều lò võ do các võ sư trong vùng và cả những võ sư

nổi tiếng từ dưới Bình Định lên lập nghiệp tạo dựng nên. Tiêu biểu như lò võ của võ sư Châu Kim Long, võ sư Đoàn Ngọc Sang, võ sư Thái Hóa Hưng...

Đất An Khê tuy có nhiều môn phái võ cổ truyền khác nhau nhưng cơ bản các môn phái này đều có nguồn gốc hoặc có sự ảnh hưởng lớn từ võ Tây Sơn – Bình Định, dòng võ nổi tiếng của người Việt được hình thành từ thời Tây Sơn. Vì thế, ngoài các đòn thế, công năng đặc dị riêng thì các môn phái này cũng có những bài bản chung có gốc gác từ võ Tây Sơn - Bình Định như các bài: Ngọc trản quyền, Lão mai quyền, Hùng kê quyền, Độc lư thương... Lối đánh cũng dựa trên nguyên lí cơ bản của dòng võ Tây Sơn – Bình Định đó là “túc bất li địa” (tức chân không rời đất) nên đòn thế vô cùng vững chắc, hiểm hóc, nhanh lẹ, công thủ toàn diện, biến hóa khôn lường.

Vào những năm 90 của thế kỉ trước, phong trào võ cổ truyền của An Khê phát triển mạnh mẽ nhất với nhiều thế hệ võ sư tinh hoa, ưu tú, có uy tín và ảnh hưởng nhất định đối với làng võ thuật cả nước. Tiêu biểu có võ sư Đoàn Thọ Sơn (1953-2007), nguyên Phó Chủ tịch Hội Võ thuật cổ truyền tỉnh Gia Lai. Năm 1998, ông đoạt huy chương Vàng nội dung thi quyền thuật tại Giải vô địch võ cổ truyền toàn quốc. Năm 2001, ông cùng các võ sĩ Thái Văn Nhân, Thái Minh Quang đoạt huy chương Bạc toàn quốc, được Ủy ban Thể dục Thể thao cử đi dự Festival thể thao thiện chí các nước thuộc khu vực sông Mekong tại Thái Lan. Cũng trong năm này, ông được Liên đoàn Võ thuật cổ truyền Việt Nam cử đi dự Festival văn hóa thể thao thế giới tổ chức tại Cộng hòa Liên bang Đức.

Với truyền thống võ thuật của mình, vùng đất võ Tây Sơn Thượng đạo xưa và An Khê ngày nay đã đào tạo nên nhiều võ sư, võ sĩ có tên tuổi trong làng võ cả nước với thành tích thi đấu ấn tượng giành nhiều huy chương cấp quốc gia như: võ sư Thái Văn Nhân, võ sư Cao Đăng Khoa, võ sư Lương Văn Hùng, võ sư Hà Nhất Linh, võ sĩ Nguyễn Thị Phúc, võ sĩ Cao Đăng Khoa, võ sĩ Châu Văn Thừa...

CHÚ THÍCH ẢNH

- 1 - Các thế hệ võ sư và võ sinh môn phái Bạch Long thành kính dâng hương tưởng nhớ ba vị anh hùng Nguyễn Nhạc, Nguyễn Huệ và Nguyễn Lữ tại đền thờ “Tây Sơn tam kiệt” ở Khu di tích Tây Sơn Thượng đạo. **ẢNH: THANH HÒA/BẢO ẢNH VIỆT NAM**
- 2 - Song đối luyện, phương pháp rèn luyện kỹ năng cận chiến của võ cổ truyền Việt Nam nói chung và phái võ Bạch Long nói riêng. **ẢNH: THANH HÒA/BẢO ẢNH VIỆT NAM**
- 3 - Một thế đánh đặc trưng của bài “Hùng kê quyền”, tương truyền là bài quyền nổi tiếng của Nguyễn Lữ, người em út của ba anh em nhà Tây Sơn. **ẢNH: THANH HÒA/BẢO ẢNH VIỆT NAM**
- 4 - Siu đao, một loại binh khí nổi tiếng của dòng võ Tây Sơn nói chung và phái võ Bạch Long nói riêng. **ẢNH: THANH HÒA/BẢO ẢNH VIỆT NAM**
- 5 - Bạch Long là một trong số những môn võ cổ truyền kế thừa được nhiều tinh hoa từ dòng võ Tây Sơn của vùng Tây Sơn Thượng đạo. **ẢNH: THANH HÒA/BẢO ẢNH VIỆT NAM**

1

2

Khu di tích lăng thờ Tổng trấn Hà Tiên Mạc Cửu - người có công lớn trong việc khai phá và phát triển vùng đất Tây Nam của Tổ quốc hơn 3 thế kỷ trước luôn được thế hệ cư dân người Việt hương khói, bái vọng quanh năm.

Di tích lăng Mạc Cửu

Bài: SƠN NGHĨA Ảnh: NGUYỄN LUÂN/BÁO ẢNH VIỆT NAM

Theo sử liệu, Mạc Cửu (1655-1735) là người gốc Trung Quốc, vì thời cuộc nên đã đưa gia đình đến Việt Nam rồi xuôi về phương Nam lập nghiệp. Năm 1680 ông đến xứ Hà Tiên (tỉnh Kiên Giang) và nhận thấy cơ hội phát triển kinh tế nên đã dừng chân tại nơi này, từng bước gây dựng cơ sở và thu hút người dân gần xa theo về đây lập nghiệp. Nhận thấy Nhà Nguyễn khi đó đang thực hiện công cuộc mở mang lãnh thổ về phương Nam nên Mạc Cửu đã chủ động dâng vùng đất này cho Nhà Nguyễn vào năm 1708. Nhờ vậy, ông được chúa Nguyễn Phúc Chu phong ông làm Tổng trấn Hà Tiên, duy trì tục lệ cha truyền con nối sau này. Trải qua 7 đời dòng họ Mạc nắm quyền cai quản đã biến xứ Hà Tiên hoang sơ thành một trong những địa điểm giao thương sầm uất trong khu vực.

Sau khi Mạc Cửu mất, người con trai trưởng là Mạc Thiên Tích xây dựng lăng mộ dưới chân núi Bình San trong thời gian 4 năm (1735 - 1739), nơi đây an táng Mạc Cửu và những người thân tộc của dòng họ Mạc sau này.

Ngày nay, di tích lăng Mạc Cửu thuộc quần thể Khu di tích lịch sử - văn hoá núi Bình San, được công nhận là khu danh thắng Quốc gia từ năm 1989.

CHỦ THÍCH ẢNH

- 1 - Lăng Mạc Cửu nhìn từ trên cao.
ẢNH: NGUYỄN LUÂN/BÁO ẢNH VIỆT NAM
- 2 - Du khách đến viếng lăng Mạc Cửu.
ẢNH: NGUYỄN LUÂN/BÁO ẢNH VIỆT NAM
- 3 - Tượng thờ Tổng trấn Hà Tiên Mạc Cửu ngay chính điện. ẢNH: NGUYỄN LUÂN/BÁO ẢNH VIỆT NAM
- 4 - Rất đông khách thập phương đến viếng lăng và thắp nhang tưởng nhớ công ơn ông đối với vùng đất này.
ẢNH: NGUYỄN LUÂN/BÁO ẢNH VIỆT NAM
- 5 - Khu lăng mộ dòng họ Mạc có tổng cộng 60 ngôi mộ chia làm 4 khu, bao gồm tất cả các thành viên, tướng lĩnh trong dòng họ Mạc. ẢNH: NGUYỄN LUÂN/BÁO ẢNH VIỆT NAM
- 6 - Ao sen phía trước cổng lăng.
ẢNH: NGUYỄN LUÂN/BÁO ẢNH VIỆT NAM

Khu di tích lăng Mạc Cửu được chia thành hai phần, phần đền thờ dòng họ Mạc và phần lăng mộ. Khu di tích ngoài việc mang giá trị lịch sử thì còn là một công trình mang giá trị nghệ thuật cao bởi cách xây dựng trang trí hài hoà, độc đáo.

Trong đó, khu đền thờ họ Mạc được xây dựng theo lối kiến trúc ba gian. Trong đền thờ chính thờ ông Mạc Cửu, phía bên phải thờ các quan văn, quan võ, bên trái thờ các phu nhân dòng họ Mạc. Tại đền thờ chính có bức hoành phi với bốn chữ "Khai trấn trụ quốc" ghi nhận công đức của dòng họ Mạc trong công cuộc khai phá, mở mang bờ cõi. Nơi đây còn lưu

giữ nhiều câu đối, sắc phong của nhà Nguyễn phong tặng.

Phần lăng mộ nằm trên núi Bình San, từ khu đền thờ đi lên theo con đường bậc thang lát đá xuyên qua khu rừng cây. Mộ ông Mạc Cửu có vị trí cao nhất trong khu lăng mộ, được xây theo tín ngưỡng phong thủy xưa với hình bán nguyệt, lưng tựa vào núi mặt hướng ra biển, hai bên có tạc tượng hai vị tướng bằng đá to đứng canh giữ. Ngoài phần mộ của ông Mạc Cửu, khu lăng mộ này còn có hơn 60 ngôi mộ cổ được chia làm bốn khu: Lăng mộ các dòng họ Mạc, Lăng mộ các phu nhân, Lăng mộ các quan và Lăng mộ các thành viên khác của dòng họ Mạc./.

Trang phục dân tộc Cống

Bài và ảnh: CÔNG ĐẠT/BÁO ẢNH VIỆT NAM

Dân tộc Cống cư trú tập trung ở khu vực Tây Bắc, chủ yếu ở các tỉnh Lai Châu và Điện Biên. Đây là một trong các dân tộc có số dân dưới 10 nghìn người vẫn còn lưu giữ nhiều nét văn hóa truyền thống đặc sắc, trong đó nổi bật là bộ trang phục có màu sắc và hoa văn độc đáo.

Trang phục truyền thống của phụ nữ dân tộc Cống với màu sắc sặc sỡ, bắt mắt. ẢNH: CÔNG ĐẠT/BÁO ẢNH VIỆT NAM

Trang phục nam giới mặc bộ màu chàm đen, cúc được thắt bằng nút vải nhuộm chàm không trang trí.

Nữ giới cầu kỳ hơn và kết hợp với cả phục sức. Khăn đội đầu của phụ nữ người Cống là chiếc khăn Piêu giống của người Thái Đen. Họ hay sử dụng trang sức bạc hoặc vàng để tăng thêm vẻ đẹp nữ tính và bảo vệ sức khỏe của mình. Phụ nữ Cống mặc hai loại áo. Một loại dài bao gồm các mảng màu xanh, đỏ, vàng, trắng được xếp xen kẽ kết hợp với những đường chỉ thêu họa tiết độc đáo ở phần gấu áo. Một loại cánh tay chỉ màu đen, áo xẻ ngực, cài khuy dọc theo nếp áo có trang trí cúc bạc và các đường chỉ màu. Người Cống mặc áo kết hợp với váy hoa hoặc váy đen, hoa văn theo lối cổ.

Váy của phụ nữ Cống được khâu bằng vải màu nâu hoặc màu đen; thân váy được trang trí các hình kẻ sọc, hình mây, hình người múa cách điệu, hình tháp lớn lồng tháp nhỏ... bằng các đường chỉ màu xanh, vàng, tím, trắng. Hình tháp là biểu tượng của cây rừng đang sinh sôi nảy nở. Cạp váy được khâu bằng một khổ vải màu xanh hoặc đen bản rộng. Thắt lưng được khâu hai lớp bằng vải bông nhuộm chàm, dùng để giữ cho váy khỏi tuột và tô thêm vẻ đẹp cho bộ trang phục.

Người Cống không trồng bông dệt vải mà chỉ mua vải nhuộm chàm của dân tộc Thái, Lào về để khâu, may và trang trí các hoa văn mang nét đặc trưng văn hóa của dân tộc mình.

Kiểu tóc trên đầu của phụ nữ dân tộc Cống ngoài giá trị làm đẹp còn để phân biệt phụ nữ đã có chồng và chưa có chồng. Điều này trước hết thể hiện qua mái tóc với tục búi tóc. Phụ nữ chưa có chồng thì búi tóc ở phía sau, phụ nữ đã có chồng búi tóc trên

đình đầu. Búi tóc được búi rất cao và cài hai cái trâm đối nhau. Hai cái trâm này ngoài tác dụng giữ tóc còn là đồ trang sức tô điểm vẻ đẹp cho phụ nữ Cống. Trâm được làm từ xương động vật, đầu trâm có đính những đồng bạc.

Khi đến xã Nậm Khao, huyện Mường Tè, tỉnh Lai Châu được biết, các cô gái nơi đây đều tự hào nhà nào cũng có chiếc Bem. Đây là vật dụng hồi môn của mẹ dành cho con gái đựng vải, quần áo và trang sức. Bem luôn được đặt dưới bàn thờ và không bao giờ được di chuyển. Bằng kỹ thuật đan lát giỏi của người Cống, chiếc Bem không hề mục nát hay ẩm mốc theo thời gian mà lúc nào cũng luôn dày dặn, tươi mới./.

CHÚ THÍCH ẢNH

- 1 - Cận cảnh chiếc khăn đội đầu của thiếu nữ dân tộc Cống. **ẢNH: CÔNG ĐẠT/BẢO ẢNH VIỆT NAM**
- 2 - Hoa tiết khá cầu kỳ trên chiếc khăn đội đầu của phụ nữ dân tộc Cống. **ẢNH: CÔNG ĐẠT/BẢO ẢNH VIỆT NAM**
- 3 - Người Cống hay sử dụng trang sức bạc hoặc vàng để tăng thêm vẻ đẹp nữ tính và bảo vệ sức khỏe của mình. **ẢNH: CÔNG ĐẠT/BẢO ẢNH VIỆT NAM**
- 4 - Cận cảnh hoa văn trên tay áo của phụ nữ dân tộc Cống. **ẢNH: CÔNG ĐẠT/BẢO ẢNH VIỆT NAM**
- 5 - Phụ nữ dân tộc Cống nhảy múa trong trang phục truyền thống. **ẢNH: CÔNG ĐẠT/BẢO ẢNH VIỆT NAM**
- 6 - Các bạn trẻ người Cống xúng xính trong trang phục truyền thống đi chơi hội. **ẢNH: CÔNG ĐẠT/BẢO ẢNH VIỆT NAM**
- 7 - Phụ nữ dân tộc Cống mặc trang phục truyền thống trong những dịp lễ hội quan trọng. **ẢNH: CÔNG ĐẠT/BẢO ẢNH VIỆT NAM**

Ấn Rồng làng Bát Tràng

Bài: KHÁNH LONG Ảnh: CÔNG ĐẠT/BÁO ẢNH VIỆT NAM

Các nghệ nhân làng gốm Bát Tràng (Gia L âm - Hà Nội) đã lấy cảm hứng từ chiếc ấn Hoàng đế chi bảo vừa được đưa thành công từ Pháp về Việt Nam để chế tác, tạo nên những chiếc ấn Rồng gốm dát vàng độc đáo phục vụ cho nhu cầu của người dân năm Giáp Thìn.

Những chiếc ấn được đặt tên là Kỳ Linh Giáp Thìn 2024 và nằm trong một bộ sưu tập sản phẩm mang tên "Dấu ấn rồng thiêng". ẢNH: CÔNG ĐẠT/BẢO ẢNH VIỆT NAM

Bên trong một xưởng sản xuất nằm sâu trong làng, Những người thợ lành nghề đang chăm chú, tỉ mỉ tạo từng đường nét lên chiếc ấn rồng họa vàng độc đáo. Sản phẩm này được lấy cảm hứng từ ấn vàng "Hoàng đế chi bảo" - một bảo vật vô giá của Việt Nam - và tạo hình lấy cảm hứng từ rồng thời Lê đang

được ngự tại Điện Kính Thiên - Hoàng thành Thăng Long.

Muốn chế tạo một chiếc ấn hoàn chỉnh phải trải qua rất nhiều công đoạn. Người thợ phải tạo hình từ đất sét, đây là một khâu đòi hỏi sự tỉ mỉ cẩn thận khi từng nét chạm khắc đều cần chuẩn xác. Sau đó chiếc ấn sẽ được đem đi nung lần 1. Sau khi ra khỏi lò nung sẽ đi tới công đoạn

được chờ đợi nhất là vẽ vàng. Người thợ thủ công sẽ sử dụng vàng pha dạng lỏng đi từng đường nét trên sản phẩm rồng, sau đó sẽ tiếp tục nung lần 2 từ 6 đến 8 tiếng đồng hồ nữa để có được độ nổi bật, sang trọng.

Ông Phạm Việt Khoa ở làng Bát Tràng, có thâm niên gần 40 năm làm nghề gốm sứ cho biết, để tạo ra chiếc ấn gốm dát vàng độc đáo, 5 người thợ giỏi phải thay nhau chế tác từ khâu

Ấn gấm được lấy cảm hứng từ ấn vàng "Hoàng đế chi bảo", thời vua Minh Mạng, triều Nguyễn, một bảo vật của Việt Nam. Hình tượng rồng trên ấn được khơi nguồn sáng tạo từ rồng thời Lê ngự tại Điện Kính Thiên - Hoàng thành Thăng Long.

lên khuôn, tạo hình sản phẩm, hoàn thiện phần thô, tráng men, nung gốm rồi đến công đoạn vẽ vàng lên gốm.

Mỗi công đoạn lại có yêu cầu, thời gian thực hiện khác nhau và không phải chiếc ấn nào được làm ra cũng đều đạt tiêu chuẩn. Chỉ những chiếc ấn nào không bị nứt chân, màu men lên đẹp mới được chuyển sang công đoạn vẽ vàng.

Anh Mạc Triều Dương là thợ đã có 4 năm theo việc vẽ trên các sản phẩm gốm sứ cho biết, để hoàn thiện vẽ một sản phẩm linh vật rồng Giáp Thìn 2024, trung bình anh mất khoảng 2,5 tiếng, một ngày vẽ nhiều nhất được 5 sản phẩm. Khó nhất là vẽ các chi tiết ẩn khuất, nằm sâu sau các khe nhỏ hẹp trên sản phẩm.

Một sản phẩm ấn Rồng hoàn thiện trên 3 mặt sản phẩm có 3 chữ An-Thuận-Phát, mặt còn lại được điêu khắc cảnh cá chép hóa rồng thể hiện sự lột xác, vượt trội, chuyển sang một giai đoạn mới.

Ông Nguyễn Văn Lực, người lên ý tưởng nghệ thuật và đặt hàng các nghệ nhân Bát Tràng thực hiện "Kỳ Linh Giáp Thìn" cho biết, ấn gấm được lấy cảm hứng từ ấn vàng "Hoàng đế chi bảo", thời vua Minh Mạng, triều Nguyễn, một bảo vật của Việt Nam. Hình tượng rồng trên ấn được khơi nguồn sáng tạo từ rồng thời Lê ngự tại Điện Kính Thiên - Hoàng thành Thăng Long. Thông qua các hoạt động làng nghề lan tỏa những giá trị, nét đẹp của lịch sử, văn hóa Việt Nam.

Những chiếc ấn được đặt tên là Kỳ Linh Giáp Thìn 2024 và nằm trong một bộ sưu tập sản phẩm mang tên "Dấu ấn rồng thiêng". Đại diện doanh nghiệp đặt hàng sản phẩm này cho biết, bộ sưu tập trên mang ý nghĩa như một dấu mốc đánh dấu cho một thời kỳ mới, bước sang một giai đoạn thịnh vượng mới./.

CHÚ THÍCH ẢNH

- 1 - Bằng những công cụ thô sơ, người thợ thủ công Bát Tràng thể hiện nét tài hoa qua từng chi tiết tinh tế. **ẢNH: CÔNG ĐẠT/BẢO ẢNH VIỆT NAM**
- 2 - Từng chi tiết nhỏ được nặn bằng tay và gắn kết với nhau bằng sự khéo léo của người làm gốm. **ẢNH: CÔNG ĐẠT/BẢO ẢNH VIỆT NAM**
- 3 - Người thợ sẽ dùng dung dịch chứa vàng 24K để trang trí cho sản phẩm. **ẢNH: CÔNG ĐẠT/BẢO ẢNH VIỆT NAM**
- 4 - Khó nhất là vẽ các chi tiết ẩn khuất, nằm sâu sau các khe nhỏ hẹp trên sản phẩm ấn rồng. **ẢNH: CÔNG ĐẠT/BẢO ẢNH VIỆT NAM**
- 5 - Những sản phẩm gốm ấn rồng sau khi hoàn thiện phần tạo hình bằng đất sét sẽ được đem đi tráng men và nung. **ẢNH: CÔNG ĐẠT/BẢO ẢNH VIỆT NAM**
- 6 - Ấn rồng được tạo hình với các màu sắc khác nhau mang ý nghĩa cầu mong năm mới bình an, hạnh phúc, thịnh vượng. **ẢNH: CÔNG ĐẠT/BẢO ẢNH VIỆT NAM**

Nộm chít non

Mường Tè

Bài và ảnh: CÔNG ĐẠT/BẢO ẢNH VIỆT NAM

Nộm chít non là một món ăn dân dã, đặc trưng của người Cống ở Mường Tè, tỉnh Lai Châu. Món ăn này được chế biến từ những đọt non của cây chít, một loại cây mọc hoang ở vùng núi cao Tây Bắc.

Huyện Mường Tè có 14 xã, thị trấn, gồm 10 dân tộc anh em sinh sống. Trong đó, người Cống là 1 trong 5 dân tộc thiểu số đặc biệt khó khăn, cư trú tập trung ở xã Nậm Khao với 220 hộ, trên 1.000 nhân khẩu. Tuy có số lượng nhân khẩu ít nhưng những giá trị văn hóa, phong tục và đặc biệt là những món ăn truyền thống của người Cống vẫn luôn được giữ gìn.

Am thực của người Cống rất tinh tế và đa dạng với các món bánh, món nộm, cá sấy khô, thịt khô làm chua hoặc sấy khô để bảo quản. Trong đó, món nộm chít non có lẽ là một trong những món rất lạ của người Cống. Theo các cụ kể rằng, ngày xưa khi đi lên nương, rẫy người Cống thường hái những búp chít non để ăn. Dần dần, họ mang về nhà hấp chín lên, trộn cùng quả cóc rừng, rau mùi để tạo thành một món ăn độc đáo.

Để làm nộm chít non, người Cống thường chọn những đợt chít non, mềm, có màu xanh nhạt. Sau khi hái về, chít non được rửa sạch, ngâm trong nước muối loãng để loại bỏ chất chát. Tiếp theo, chít non được vớt ra, xả lại với nước sạch rồi hấp chín.

Nước trộn nộm chít non được pha chế từ nước mắm, đường, chanh, ớt, tỏi,... theo tỉ lệ vừa ăn. Chít non sau khi hấp chín sẽ được cho vào nước trộn nộm, thêm chút rau thơm, lạc rang... rồi trộn đều.

Nộm chít non có vị chua chua, ngọt ngọt, cay cay, thơm ngon và rất dễ ăn. Món ăn này thường được dùng kèm với cơm hoặc bún. Du khách khi đến huyện Mường Tè đều không khỏi ngạc nhiên và thích thú khi được biết và thưởng thức món ăn độc lạ này./.

Nguyên liệu chính để chế biến món ăn này là búp chít non, rau mùi, quả cóc rừng.
 ẢNH: CÔNG ĐẠT/BÁO ẢNH VIỆT NAM

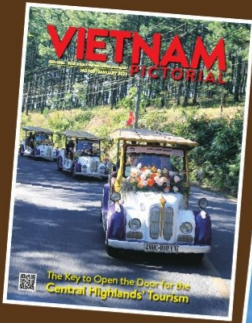
Chít non được hấp trên bếp để chuẩn bị làm món nộm.
 ẢNH: CÔNG ĐẠT/BÁO ẢNH VIỆT NAM

VIETNAM PICTORIAL

Originally called “Image of Vietnam”, Vietnam Pictorial made its debut on October 15, 1954.

The magazine is currently published monthly in English, Chinese, Spanish and Lao with a circulation of over 300,000 copies to more than 150 countries and territories. It is present in over 80 libraries in the world. Vietnam Pictorial is the only Vietnamese publication which is regularly published in Latin America.

Vietnam Pictorial is also published online in ten languages, with frequent visits from some 15 million readers from 140 countries and territories worldwide.

VIETNAM PICTORIAL

Showing the
image of Vietnam
to the world

<https://vietnam.vnanet.vn/english/>